

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2022/2023

**STAV A ÚROVEŇ PEDAGOGICKÉHO RIADENIA,
PODMIENOK VÝCHOVY A VZDELÁVANIA
A MATERIÁLNO-TECHNICKÉHO
ZABEZPEČENIA VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO
PROCESU V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH
V ŠKOLSKOM ROKU 2022/2023 V SR**

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

**Stav a úroveň
pedagogického riadenia,
podmienok výchovy a vzdelávania
a materiálno-technického zabezpečenia
výchovno-vzdelávacieho procesu
v materských školách
v školskom roku 2022/2023 v SR**

SPRÁVA Z KOMPLEXNEJ INŠPEKCIE

PaedDr. Ilona Uváčková
PaedDr. Monika Ružeková, PhD.
Ing. Adriana Vykydalová
Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

OBSAH

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	4
1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH	5
2 HLAVNÉ ZISTENIA	6
2.1 PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	6
2.2 RIADENIE ŠKOLY	13
2.2.1 Školský vzdelávací program	14
2.2.1 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM	14
2.2.2 Pedagogické riadenie	15
2.2.3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	17
2.2.4 Klíma a kultúra školy	17
2.2.5 Služby školy	18
2.3 PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	19
2.3.1 Personálne podmienky	20
2.3.2 Priestorové a materiálno-technické podmienky	22
2.3.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti školského prostredia	24
2.4 Iné zistenia	25
3 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV	26
4 ODPORÚČANIA A PODNETY	26
4.1 Odporúčania na úrovni škôl	26
4.2 Odporúčania na úrovni zriaďovateľa	26
4.3 Odporúčania na úrovni systému	26
5 ZOZNAMY	27
5.1 Grafy	27
5.2 Tabuľky	27
6 PRÍLOHY	27

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v **144** materských školách (MŠ) vo všetkých krajoch Slovenska, **39,6 %** tvorili **štátne MŠ**, **55,6 % súkromné (SMŠ)** a **4,9 % cirkevné (CMŠ)** školy.

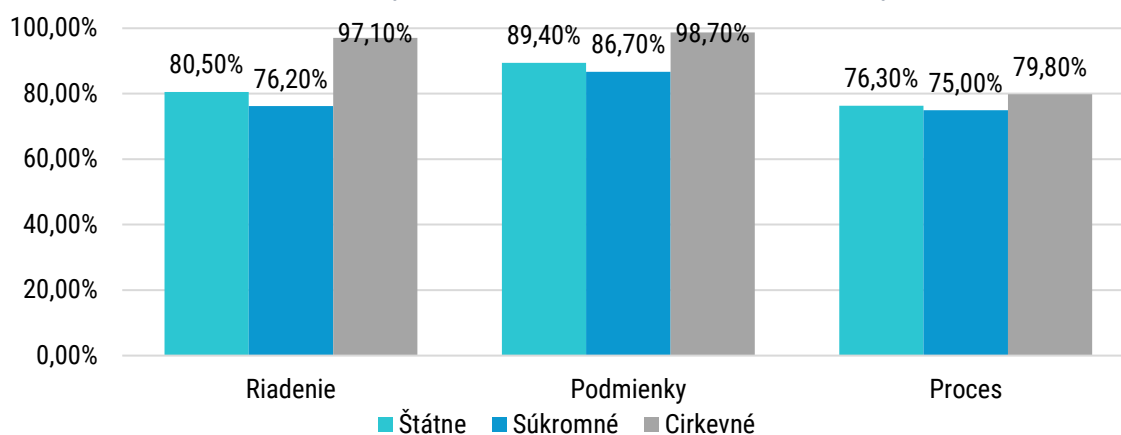
Cieľom komplexnej inšpekcie bolo zistiť stav a úroveň pedagogického riadenia, výchovno-vzdelávacieho procesu a materiálno-technického zabezpečenia výchovy a vzdelávania v MŠ.

Z výsledkov kontrolnej činnosti Štátnej školskej inšpekcie (ŠŠI) vyplynulo, že v jednotlivých posudzovaných oblastiach:

- ⇒ **výchovno-vzdelávacia činnosť** ako kľúčový prvok výchovy a vzdelávania detí MŠ **bola v učení sa detí na priemernej úrovni** (75,8 %)
- ⇒ **riadenie**, vrátane pedagogického riadenia (70,8 %), ako kľúčový prvok fungovania školy **bolo na dobrej úrovni** (79 %);
- ⇒ **podmienky výchovy vzdelávania** ako dôležitý prvok uskutočňovania výchovno-vzdelávacej činnosti **boli na dobrej úrovni** (88,4 %).

Súkromné materské školy dosiahli v učení sa detí nižšiu úroveň (priemernú) ako v štátnych a CMŠ (dobrá úroveň). Riadenie školy a podmienky výchovy a vzdelávania boli v štátnych a súkromných školách na dobrej úrovni, v CMŠ dosiahli veľmi dobrú úroveň (**Graf 1**).

Graf 1 Úroveň riadenia, podmienok a výchovno-vzdelávacieho procesu v sledovaných školách

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Vykonaných bolo **144** komplexných inšpekcií, z nich v **57** štátnych, v **7** cirkevných a v **80** súkromných školách (**Tabuľka 1**).

Tabuľka 1 Základné údaje o kontrovaných materských školách

Počet kontrolovaných škôl		144
Vyučovací jazyk	slovenský (VJS)	135
	maďarský (VJM)	8
	slovenský a maďarský (VJS/VJM)	1
Zriaďovateľ	štátne školy	57
	cirkevné školy (CMS)	7
	súkromné školy (SMŠ)	80
Sídlo	Mesto	97
	Obec	47

V 393 triedach MŠ (z nich 96,4 % s celodennou VaV) bolo predprimárne **vzdelávaných celkovo 7 175 detí** (**Tabuľka 2**). Zo **120** detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) bolo 95 % (114) detí so zdravotným znevýhodnením (ZZ). Zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) bolo **7** detí, ktoré zároveň pochádzali z marginalizovanej rómskej komunity (MRK).

Povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) plnilo **2 337** detí, čo predstavovalo 32,5 % zo všetkých detí (**Tabuľka 2**). Z nich bolo 28 detí, ktoré nedovršili 5 rokov, 7 oslobodených od povinnosti dochádzať do MŠ a 46 detí, ktoré pokračovali v PPV. **Osobitným spôsobom** bolo vzdelávaných **62** detí vrátane 55 detí v individuálnom vzdelávaní, 6 detí vzdelávaných v školách mimo územia SR a 1 dieťaťa individuálne vzdelávaného v zahraničí. Detí so ŠVVP v PPV bolo 82, z nich bolo 38 detí so ZZ. Povinné predprimárne vzdelávanie plnilo aj 1 dieťa zo SZP/z MRK .

Tabuľka 2 Údaje o deťoch v MŠ

ÚDAJE o deťoch v materskej škole	POČET
Celkový počet detí v MŠ	7 175
Deti vo veku 2 roky až 3 roky	559
Deti – cudzincov	81
Deti so ŠVVP	120
Deti v PPV	2 337
Deti v PPV vzdelávané osobitným spôsobom	62
Deti so ŠVVP v PPV	82

Osem detí so ZZ (z nich 3 v PPV) bolo vzdelávaných v **2 špeciálnych triedach s poldennou VaV¹** s podporou pedagogického asistenta a špeciálneho pedagóga.

Riaditelia k školskému roku 2022/2023 evidovali **3 523** žiadostí zákonných zástupcov o prijatie detí do MŠ, z nich bolo 48 detí so ZZ a 4 deti zo SZP/z MRK. Neprijali **663** detí vrátane 7 detí so ZZ najmä z dôvodu nedostatočnej kapacity MŠ (**Tabuľka 3**).

¹ ZŠ s MŠ, Sokolská 81, Závod; organizačná zložka, MŠ sv. Gabriela, ako súčasť Katolíckej spojenej školy, Školská 9, Nemšová

Tabuľka 3 Dôvody neprijatia detí do MŠ

Dôvody neprijatia detí do MŠ	počet	percento
nedostatočná kapacita MŠ	496	75 %
neadekvátne podmienky pre ich VaV	62	9 %
nesplnenie podmienok prijatia	105	16 %

Podmienku prednostného prijatia na PPV uplatnilo voči deťom s trvalým pobytom v obci **96** riaditeľov spádových škôl a **3** riaditelia pre deti, ktoré boli umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu. Na PPV prijalo 20 riaditeľov deti, ktoré nedovърšili piaty rok veku do 31. augusta.

O pokračovaní plnenia PPV detí, ktoré nedosiahli školskú spôsobilosť rozhodlo **82** riaditeľov. Riaditelia **7** MŠ rozhodli o oslobodení dieťaťa v PPV od povinnosti dochádzať do školy zo zdravotných dôvodov a **3** vzhľadom na dieťaťa so ZZ, ktorému nebolo poskytované vzdelávanie do pominutia dôvodov, pre ktoré došlo k oslobodeniu od povinnosti dochádzať do MŠ. Riaditelia **15** kmeňových škôl povolili a v stanovenom termíne určili v spolupráci so zákonnými zástupcami obsah individuálneho vzdelávania ich dieťaťa, ktorý im zabezpečovali prostredníctvom kvalifikovanej osoby. Ďalší **3** povolili individuálne vzdelávanie v rozsahu najmenej 2 hodiny týždenne.

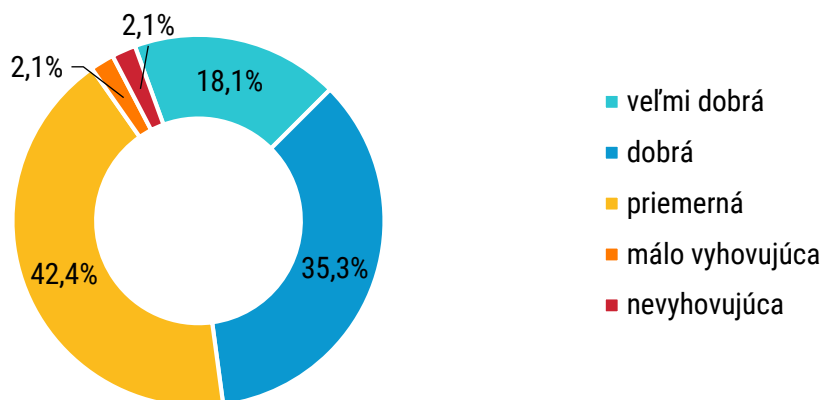
2 HLAVNÉ ZISTENIA

2.1 PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Učenie sa detí bolo sledované počas **527** samostatných priamych pozorovaní VVČ v rozsahu **2 365** hodín, z toho bolo **362** hospitácií dopoludnia (1 810 hodín) a **165** popoludní (555 hodín).

Na veľmi dobrej úrovni bolo učenie sa detí v **26** školách, na dobrej v **51** a na priemernej úrovni v **61** školách. Nevyhovujúcu úroveň dosiahlo učenie sa detí v **3** MŠ² a málo vyhovujúcu úroveň v **3** školách³ (**Graf 2**).

Graf 2 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti učenia sa detí

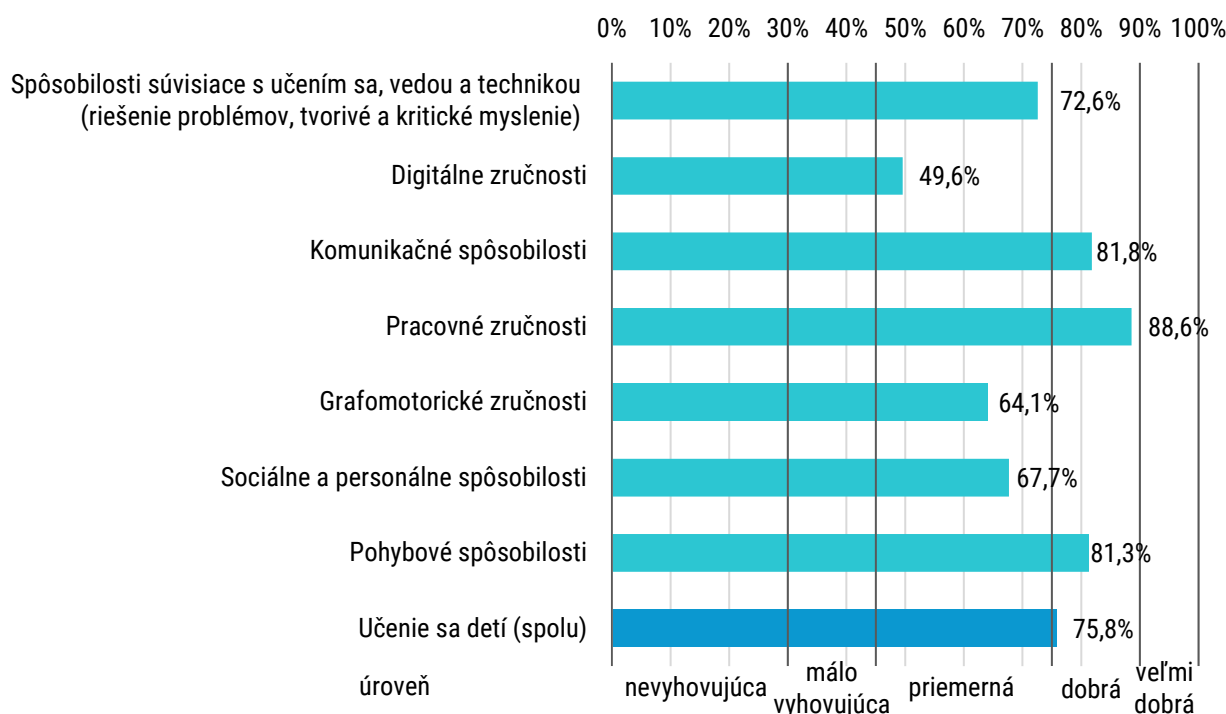
Celkovo učenie sa detí dosiahlo priemernú úroveň (75,8 %), (Graf 3, Tabuľka 4).

Z celkového zhodnotenia úrovne sledovaných kompetencií vyplýva, že deti najvýraznejšie, na dobrej úrovni preukázali pracovné zručnosti (88,6 %) a komunikačné kompetencie (81,8 %). Ostatné spôsobilosti zvládali, prejavili alebo predviedli na priemernej úrovni (od 72,6 % nižšie). Patrili k nim aj digitálne zručnosti detí (49,6 %), (**Graf 3**). Ich rozvoj obmedzovali niektoré učiteľky tým, že neboli dostatočne digitálne zdatné či kreatívne, alebo nemali k digitalizácii učenia pozitívny vzťah. Výnimočne absentovalo adekvátne vybavenie digitálnymi technológiami.

² SMŠ, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ Domček n. o., Hodžova 1186/5, Zvolen; MŠ pri ZŠ, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre

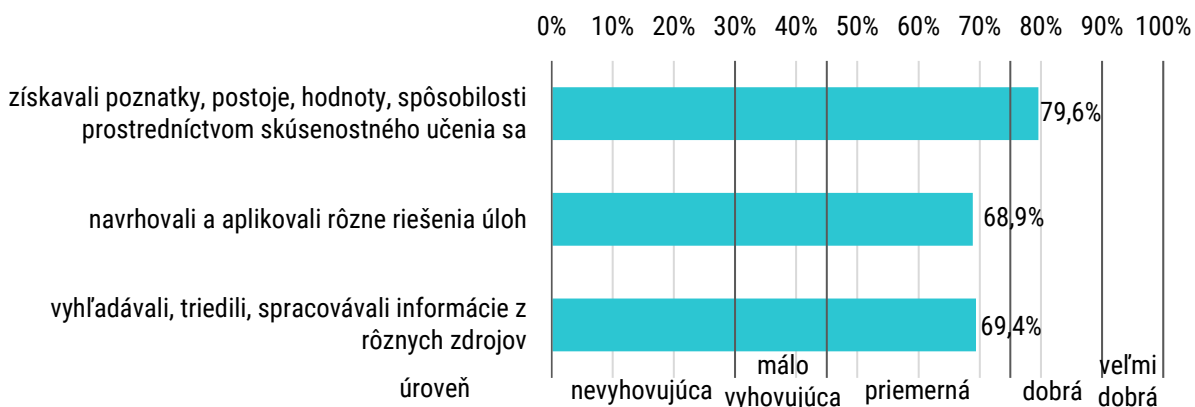
³ SMŠ; Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice; MŠ, Vígľašská Huta – Kalinka 13

Graf 3 Uplatňovanie spôsobilostí a zručností deťmi v MŠ

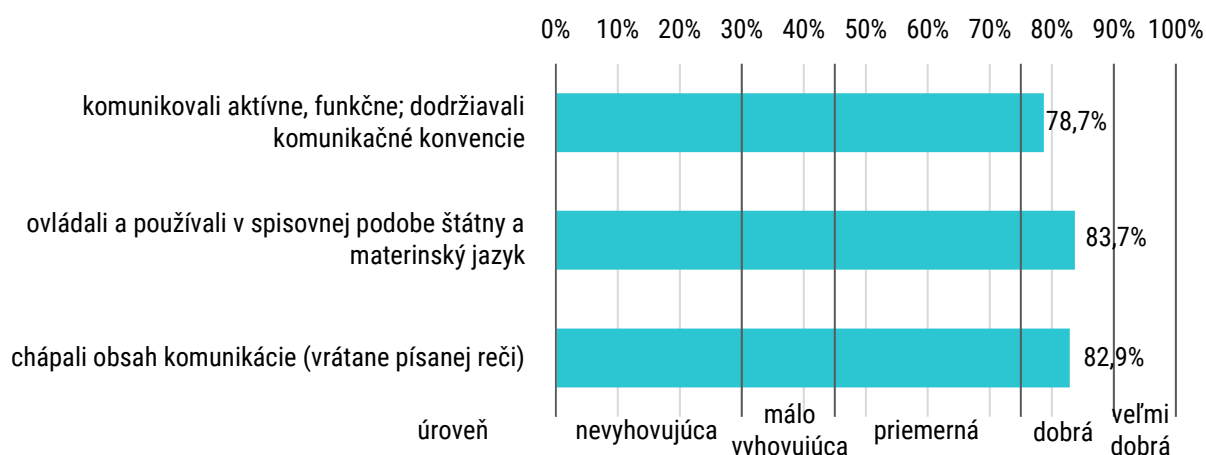
Deti konali adekvátne, ale na rôznej úrovni vzhľadom na **konkrétne učebné situácie**, ponuku didaktických pomôcok, inštrukcie a spôsob výučby učiteľov. Na pochvalu, povzbudenie, usmernenie, zopakovanie učebného zadania či možnosti pre ich autonómne konanie reagovali ústretovo. Boli aktívne, vynaliezavé, kreatívne, podieľali sa na organizovaní učebných zadaní. Na dobrej úrovni (79,6 %) preukázali poznatky, spôsobilosti a postoje nadobudnuté skúsenostným učením sa, v menšej miere aj bádáním, experimentovaním či konfrontovaním reality s virtuálnym prostredím. Na priemernej úrovni (68,9 %) navrhovali spôsoby riešenia úloh vyplývajúcich z učebných problémov a vyhľadávali, triedili a spracovávali informácie z rôznych zdrojov (69,4 %), napr. encyklopédie, obrazový materiál, reálie, interaktívne hovoriace knihy (**Graf 4**). Pri niektorých zadaniach učiteľky obmedzili tvorivé a kritické myslenie detí ponukou vlastného spôsobu riešenia. Ak mali deti možnosť prijímali kompromisy, pridelovali spracovanie úlohy a konkrétne role spoluhráčom alebo vyslovené predpoklady zaznamenávali do pripravených pozorovacích hárkov. Orientovali sa, napr. v interiéri školy, blízkom okolí, číselnom rade, časových vzťahoch dňa, týždňa a roka. V hrách mali možnosť realizovať sa podľa vlastného záujmu, organizovali ich, určili a zdôvodňovali ich pravidlá, napodobňovali najmä bežné situácie z domáceho prostredia i zamestnania rodičov.

Graf 4 Spôsobilosti súvisiace s učením sa detí MŠ

Komunikačné kompetencie detí dosiahli dobrú úroveň (81,8 %), (Graf 3). Na 78,7 % úrovni deti dodržiavali pravidlá komunikácie, komunikovali aktívne a zmysluplne a na 83,7 % úrovni formulovali niekoľkoslovné vety v spisovnej podobe štátneho a materinského jazyka. Porozumeli významu slov, viacsmernej komunikácie (dialóg, rozhovor) a v rôznej podobe sprostredkovanej informácie (Graf 5). Ak dostali príležitosť odovzdali odkaz v nezmenenom význame, dorozprávali príbeh, vyjadrovali sa k priebehu a výsledku činností, kládli rovesníkom i učiteľkám doplňujúce otázky. Vedeli označiť prvé a posledné písmeno, rozdeliť slovo na slabiky, určiť smer záznamu písma. Primerane reagovali na písomnú podobu a dramatické stvárnenie reči. U niektorých detí boli pozorované problémy artikulácie (napr. sykavky, zamieňanie hlások), ich vyjadrovanie sa bolo nezrozumiteľné, vyžadovali logopedickú intervenciu. Jazykovú aktivitu detí a nedodržiavanie pravidiel komunikácie obmedzovala komunikačná dominancia učiteľiek, neposkytnutie dostatočného času na uvažovanie a prezentovanie odpovedí deťmi, aj ich jazyková bariéra.

Graf 5 Komunikačné spôsobilosti detí MŠ

Učiteľky boli deťom zväčša štandardným rečovým vzorom. Oceňovali spontánny jazykový prejav detí, i vzhľadom na učebné zadania ich odpovede, rozprávanie detí neprerušovali. V ojedinelých prípadoch rýchlosť či hlasitosť prejavu detí primerane korigovali očným kontaktom, dotykom, gestami i mimikou. Využívali zreteľnú artikuláciu, komentovanie činností, opakované i bilingválne prezentované pokyny, piktogramy, emotikony či komunikačné kartičky. Napomáhali tak aj k porozumeniu a dorozumievaniu sa **detí cudzincov** (napr. z Ukrajiny, Moldavska, Vietnamu, Číny), **detí z národnostne zmiešaného územia** vrátane **detí z MRK**. Tieto deti a **deti so ZZ** zväčša plnili identické úlohy ako intaktné deti. Bezprostredne komunikovali s rovesníkmi a v rozhovoroch s dospelými využívali zaužívané frázy a slovné spojenia najmä v materinskom jazyku, cudzinci i v angličtine. **Deti z MRK** vyžadovali usmerňovanie a pomoc učiteľov v rôzne organizovaných činnostiach. Zväčša reagovali na zadané úlohy a pokyny učiteľov až po ich komunikovaní v rómčine. Neporozumenie požiadavkám, obmedzená slovná zásoba, nesústredenie sa ale aj neefektívne riadenie výučby učiteľmi mali vplyv na ich učebné výkony, výsledky aj úspechy. V triede⁴ s poldennou prevádzkou bol verbálny prejav detí z MRK zriedkavý, pri edukácii a dorozumievaní sa v rómčine i slovenčine im pomáhala pomocná vychovávateľka.

Niektoré učiteľky nevenovali dostatočnú pozornosť formulovaniu a gramatickej stavbe viet deťmi alebo v školách s VJM zanedbali integrované prepájanie vyučovacieho a štátneho jazyka, čo bolo dôvodom slabej slovnéj zásoby detí v slovenčine. Naopak boli učiteľky, ktoré dôsledne podporovali porozumenie obsahu komunikácie v slovenčine. Dbali na to, aby deti nadobudli a využívali slovnú zásobu v štátnom jazyku v rovnakom rozsahu ako slovnú zásobu v maďarčine. Napr. prepájaním slovenčiny s maďarčinou pri čítaní rozprávky, vysvetľovaní významu slov, kladení kontrolných otázok na porozumenie textu, využívaním ilustrácií, čím bola zároveň podporovaná predčitateľská gramotnosť detí v oboch jazykoch.

Počítačnej čitateľskej gramotnosti detí napomáhali učiteľky bohatým spektrom kníh rôznorodých žánrov vrátane náučných a audiovizuálnych kníh, výzdobou interiéru písmenami, číslami, notovou osnovou,

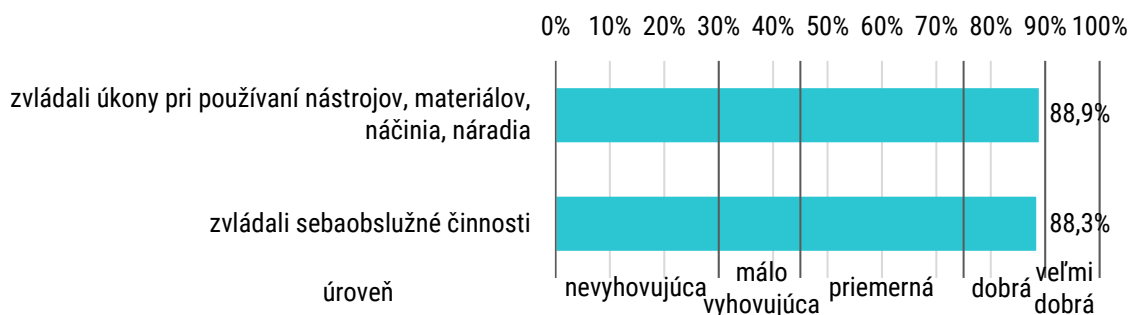
⁴ Elokované pracovisko (EP) – MŠ, Torysa 339 ako súčasť ZŠ s MŠ, Torysa 26

textami básní a piesní, vizualizovanými či zvukovými označeniami hrových centier, pravidiel tried, kalendára počasia; ojedinele návodov, postupov, schém a pojmových máp. Deti sa aktívne zapájali do činností, v ktorých učiteľky aplikovali metódu Iona, ranného odkazu, maľovaného čítania alebo priameho písania odkazov veľkým tlačným písmom na tabuľu, lístky. Zaujalo ich spoločné čítanie s učiteľkami, dorozprávanie deja aj nesúvisiaceho s obsahom textu. Chápali hlavnú ideu textu, ktorú vedeli umelecko-expressívne spracovať (pohybovo, výtvarne i dramaticky). Najmä deti plniace PPV identifikovali písmená abecedy na základe vizuálneho i sluchového vnímania. Sporadicky neuspokojené očakávania detí pri hrách s textom boli ovplyvnené učiteľkami, ktoré nevenovali pozornosť riešeniu zápletky a rozuzleniu deja alebo ich opakovanými, zdĺhavými a identickými činnosťami.

Deti boli na väčšine hospitácií motoricky i technicky zdatné. Ich **pracovné zručnosti dosiahli dobrú úroveň** (88,6 %), (**Graf 3**). Bezproblémovo zvládali úkony pri používaní rôznych nástrojov, materiálov, náčinia, náradia a pri sebaobsluhu. Prevažne samostatne a správne aplikovali postupy týkajúce sa hygieny, úpravy zovňajšku a stolovania. Udržovali poriadok v triede, podieľali sa na rozkladaní i ukladaní pomôcok (**Graf 6**).

Primerane manipulovali s hračkami, programovali ich elektronické verzie s určením trasy vo viacerých krokoch, zostavovali jednoduché mechanizmy a skúmali princíp ich fungovania (žeriavy, kladky, naklonená rovina, sústavy ozubených kolies), pričom preukazovali logické myslenie. Zvládali úkony súvisiace s kreslením, lepením, trhaním, strihaním, navliekaním, jednoduchými výtvarnými technikami alebo konštruovaním. S využívaním vlastných skúsenosti, fantázie i predstáv vedeli rôznorodo technicky zoskupovať dielce, fragmenty do rôznych celkov, novotvarov na ploche i objemom v priestore.

Graf 6 Pracovné zručnosti detí MŠ

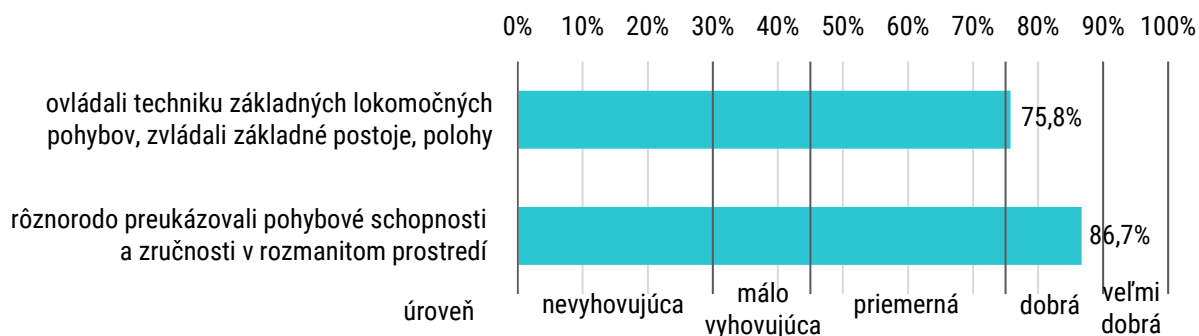
Deti prezentovali digitálne zručnosti na priemernej úrovni (49,6 %), (**Graf 3**). Pri vytvorených príležitostiach vedeli ovládať elektronické zariadenia (počítač, notebook, tablet, interaktívna tabuľa, digitálny fotoaparát, programovateľná hračka skener, mikrofón, hovoriace štipce ap.) Orientovali sa periférne i dotykovo na klávesnici počítača, na ploche interaktívnej tabule a rôznymi spôsobmi, vzhľadom na učebné zadanie, ovládali zobrazené objekty a riešili úlohy.

Grafomotorické zručnosti detí predviedli na priemernej úrovni (64,1%), (**Graf 3**). Mnohé sa bezproblémovo vizuo-motoricky orientovali na vodorovnej alebo zvislej ploche. Viedli grafickú stopu v rôznom smere. Však mali aj problémy s uvoľneným a plynulým zaznamenávaním požadovaného tvaru a veľkosti grafického prvku. Tiež so správnym úchopom grafického nástroja a tlakom na hrot vzhľadom na polohu záznamovej plochy. Niektoré vedeli svoj výsledný produkt podpísať veľkým tlačným písmom. Príprava detí na elementárne písanie bola limitovaná nevhodnou ponukou grafického materiálu (suchý alebo masťný pastel ap.), podkladových formátov (A4, A5) a nedodržovaním metodických usmernení učiteľkami vrátane uvoľňovania dominantnej ruky prípravnými cvičeniami, korigovania nesprávnej polohy tela detí alebo držania ceruzky.

Pohybové spôsobilosti detí zvládali na dobrej úrovni (81,3%), (**Graf 3**). Ovládali základné lokomočné pohyby (75,8 %) a využívali rôznorodé pohybové zručnosti v rozmanitých prostrediach (86,7%), (**Graf 7**). Reagovali na telovýchovnú terminológiu, slovné, zvukové a vizuálne pokyny, pohybový vzor učiteľa alebo dieťaťa. Uplatňovali pravidlá pohybových a kruhových hier. Učitelia s prihliadaním na vekovú kategóriu detí, fyzickú záťaž, zdravotný charakter, dispozičné riešenie priestorov škôl, sezónne a klimatické podmienky realizovali s deťmi rôznorodé pohybové aktivity, čím napomáhali aktívnej činnosti celostného

pohybového aparátu detí. Viacerí aj plánovanými a premyslenými zostavami ranných cvičení alebo pohybovými a relaxačnými cvičeniami zaraďovanými viackrát denne. Však niektorí nevhodne zvolenou postupnosťou, dávkovaním a tempom cvičení obmedzovali ich fyziologickú a zdravotnú účinnosť. Pozorované bolo aj neposkytovanie spätnej väzby deťom, neakceptovanie metodických odporúčaní včítane opomenutia korigovania ich nesprávnych úkonov.

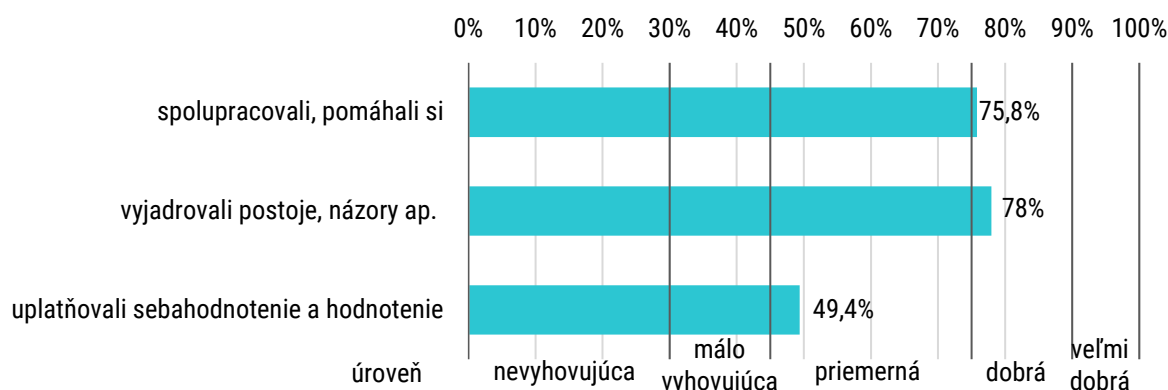
Graf 7 Pohybové spôsobilosti detí MŠ

Z rozhovor s PZ vyplynulo, že **zdravotné cvičenie** uskutočňovali 1-krát denne takmer tri štvrtiny PZ (70,1 %), skoro štvrtina z nich 2-krát denne (24,3 %) a 3-krát denne necelá desatina PZ (6 %), napr. aj formou telovýchovnej chvíľky. Realizovali ich prevažne v triede (97,2 %) a na školskom dvore (68,1 %), v menšej miere v telocvični (22,9 %) alebo v blízkom okolí MŠ, napr. prírodné prostredie, obecné športové plochy, športoviská iných škôl (13,9 %). **Vzdelávaciú aktivitu** s telovýchovným zameraním zabezpečovali 4-krát (79,9 %) alebo 2-krát (9,7 %) v mesiaci a **pobyt vonku** 1-krát (56,3 %) až 2-krát (50,7 %) denne, v časovom rozpätí najmä od 1,5 hodiny (50 %) do 2 hodín (29,9 %). Konštatovali, že pre podporovanie motorického učenia sa, pohybových schopností a zručností detí mali adekvátne spektrum a množstvo telovýchovného náradia (89,6 %) a náčinia (96,5 %).

Sociálne a personálne spôsobilosti detí preukázali na priemernej úrovni (67,7 %), (Graf 3). Spolupracovali vo dvojiciach alebo v rôzne veľkých skupinách, vzájomne sa podporovali a pomáhali si (75,8 %). Pri vytvorených podmienkach nebojácne prezentovali vlastné myšlienky, predstavy, názory a postoje (78 %). Niektoré komunikovali svoje emócie vyplývajúce z momentálneho naladenia či v dôsledku vlastného úspechu, vzájomného kontaktu s učiteľkami a najmä rovesníkmi v hrách. Presadzovali sa spoločensky prijateľným spôsobom, zaujímali sa o dianie v triede a činnosti spoluhráčov. Boli tolerantné, rešpektovali inakosť rovesníkov a rozdiely v ich schopnostiach. Učitelia podporovali aktivitu detí a napomáhali im k dokončeniu úloh. Konanie detí sledovali a priebežne hodnotili (85,8 %), avšak záverečné hodnotenie uplatňovali v menšej miere (**Graf 9**), čím pomerne priamoúmerne ovplyvňovali uplatňovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí deťmi (49,4 %), (**Graf 8**). Deti zväčša nedokázali argumentačne posúdiť vlastné výkony či splnenie zadaní rovesníkmi. Podľa vzoru učiteliek konštatovali „Páčilo sa mi/nepáčilo“ alebo označili správnosť/nesprávnosť konania či riešenia úloh. Výnimočne bolo pozorované pri hodnotení deťmi hlasovanie, diskusia, využívanie piktogramov, smajlíkov. Aktivitami zameranými na charakterizovanie a rozlišovanie znakov jednotlivých kultúr, z ktorých deti pochádzali umocňovali učitelia vzájomnú úctu a sociálnu interakciu detí.

Graf 8 Sociálne a personálne spôsobilosti detí MŠ

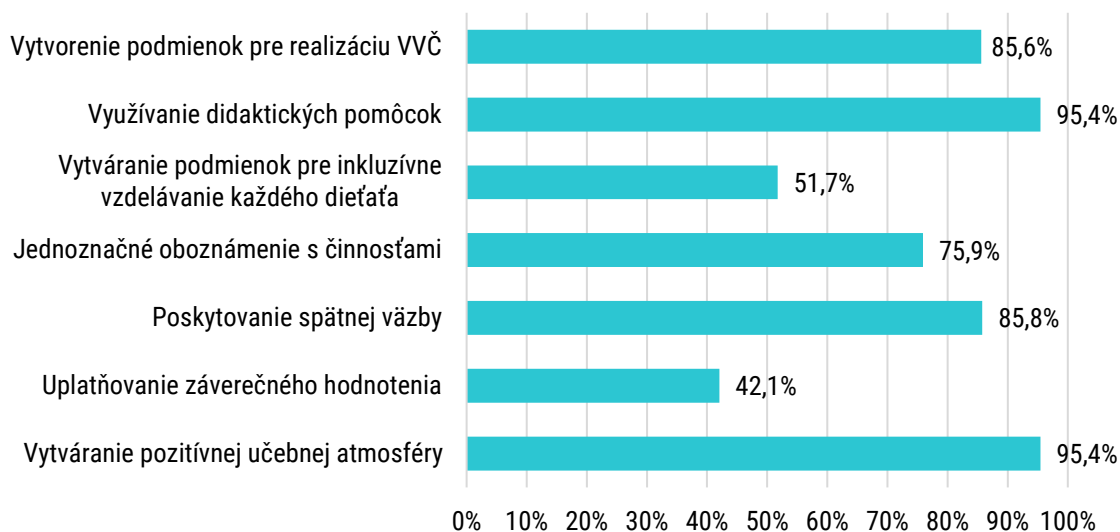
Elementárnu **prírodovednú** i **environmentálnu gramotnosť** vedeli viaceré deti uplatniť pri riešení praktických učebných zadaní a prezentovaní nadobudnutých aj vlastných poznatkov o prírode a súvisiacich javoch.

Počiatočnú **dopravnú gramotnosť** preukázali deti počas vychádzok i na dopravnom ihrisku dodržiavaním pravidiel cestnej premávky, niektoré vedeli zdôvodniť ich bezpečnostný význam. Realizovali sa v roli chodca, kolobežkára či cyklistu. Používali reflexné a ochranné prvky.

Hudobnej gramotnosti detí napomáhali učiteľky počúvaním hudobných nosičov, praktickým využívaním nástrojov Orffovho inštrumentára a hry na telo pri vyjadrení rytmu, nálady básní a piesní. Spevácke realizovanie sa detí v primeranom hlasovom rozsahu obmedzovali učiteľky nedôslednosťou pri zaujatí správnej hlasovej polohy, neudávaním základného tónu alebo nevyužívaním sprievodu melodických hudobných nástrojov.

Učiteľky účelovým využívaním didaktických pomôcok (95,4 %) a zrozumiteľným formulovaním edukačných zámerov a očakávaných výsledkov (75,9 %) iniciovali záujem, aktivitu i činorodosť detí. Striedali činnosti podľa dynamiky a náročnosti, niektoré aplikovali inovatívne metódy a formy získané z absolvovaných vzdelávaní ale zväčša preferovali frontálny spôsob výučby. Vytvorené podmienky pre inkluzívne vzdelávanie, i s akceptovaním kultúrnej identity a materinského jazyka detí, boli pozorované na polovici hospitácii, zriedka aj s podporou pedagogických asistentov. K udržiavaniu pozitívnej klímy v triedach (95,4 %) prispievalo dodržiavanie spoločenských a deťmi spolu s učiteľmi vytvorených pravidiel (**Graf 9**).

Graf 9 Vyučovanie učiteľom v MŠ

Tabuľka 4 Hlavné zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Oblasti vyžadujúce zlepšenie
<ul style="list-style-type: none">• uplatňovanie princípu inklúzie nerešpektovaním individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb a nevytvorením podmienok pre samostatné konanie detí• podporovanie porozumenia a elementárneho ovládania štátneho jazyka deťmi na národnostne zmiešanom území• uplatňovanie záverečného hodnotenia činností, výsledkov a výkonov detí s dôrazom na motivačný a korekčný aspekt ovplyvňujúci ich sebavedomie a zlepšovanie sa• aplikovanie inovatívnych prístupov pri VVČ vrátane experimentovania, bádania a skúmania• akceptovanie metodík a metodických príručiek s negatívnym dopadom na grafomotorické, pohybové, komunikačné spôsobilosti detí
Pozitívne zistenia
<ul style="list-style-type: none">• preukázanie motorických zručností deťmi

Podporné stratégie deklarované ŠkVP boli učiteľkami aplikované pri činnostiach s Hejného kockami, 3D modelom chrupu, Montessori pomôckami. Deti podľa predlohy/plánu zoraďovali kocky v číselnom rade, v priestore alebo na ploche. Na štvorcovej sieti priraďovali obrázky a symboly, hrou na telo určovali počet ich slabík. Prezentovali poznatky o fyziologickej stavbe zubov, podľa identifikovaných znakov rozlišovali a porovnávali zdravie s chorobou, označili riziká súvisiace s aktivitami v telocvični a bazéne. Aktivitou s obrázkami, symbolmi a čítaním ich QR kódov tabletom v interiéri školy získavali informácie o dorozumievaní sa prostredníctvom vizuálnych znakov i posunkovej reči. Výnimočne boli pozorované mindfulness cvičenia, aktivity v multisenzorickej miestnosti, prvky jogy či muzikoterapia pri rannom cvičení, voľný prístup detí ku knihobúdke v školskom areáli.

Niektoré učiteľky nezvládli manažovanie výučby (neudržali pozornosť detí pri ich učení sa, nevytvorili dostatočný časový priestor na optimálnu sebarealizáciu a produkciu výsledkov), čo negatívne ovplyvnilo záujem detí o činnosti a dianie v triede. Príčinami boli najmä vyučovanie charakteristické pre základnú školu, autoritatívny štýl učenia, nedostatočné profesijné skúsenosti učiteliek, nevyužívanie usmernení metodík a metodických príručiek.

V **špeciálnej triede** dieťa nadobúdalo spôsobilosti prostredníctvom hry v jasne vizuálne označenom priestore triedy, čo napomáhalo lepšiemu porozumeniu úloh a minimalizovalo rozptyľovanie jeho pozornosti. Začatú činnosť dokončilo. Adekvátne narábalo s učebnými pomôckami, automaticky plnilo inštrukcie v činnostiach s obrazovým materiálom. Neverbálne sa kontaktovalo a komunikovalo vrátane reprodukovania vlastných pocitov a predstáv. Pri orientácii v priestore a pri plnení učebných úloh mu napomáhalo používanie piktogramov a symbolov. Nevedelo navrhnúť ani aplikovať možnosti riešenia úloh pri spracovávaní informácií. Primerane preukázalo pohybové schopnosti v prostredí triedy a školského areálu. Nedokázalo uplatniť hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti.

Pedagogickí zamestnanci hodnotili učebné pokroky dieťaťa slovne, aj neverbálne s využitím symbolov, inšpirujúco ho povzbudzovali pri neúspechu.

Učenie sa dieťaťa v špeciálnej triede dosiahlo priemernú úroveň (55,8%), (Tabuľka 5).

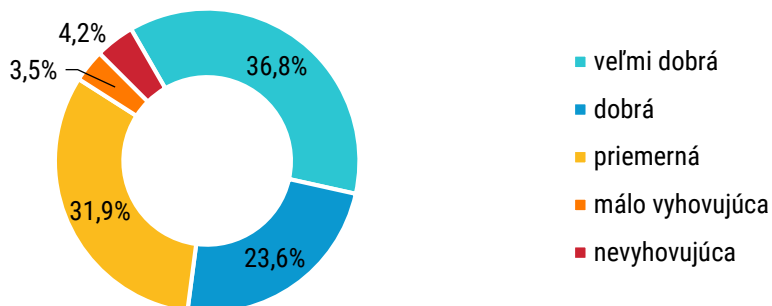
Tabuľka 5 Hlavné zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacej činnosti v špeciálnej triede

Oblasti vyžadujúce zlepšenie
<ul style="list-style-type: none">• napomáhanie rozvoju komunikačných, grafomotorických a hodnotiacich zručností dieťaťa
Pozitívne zistenia
<ul style="list-style-type: none">• získavanie poznatkov skúsenostným učením sa

2.2 RIADENIE ŠKOLY

Riadenie bolo na veľmi dobrej úrovni v **53** školách, na dobrej v **34**, na priemernej úrovni v **46** školách. Málo vyhovujúcu úroveň riadenia dosiahlo **5** MŠ⁵ a nevyhovujúcu **6** škôl⁶ (**Graf 10**).

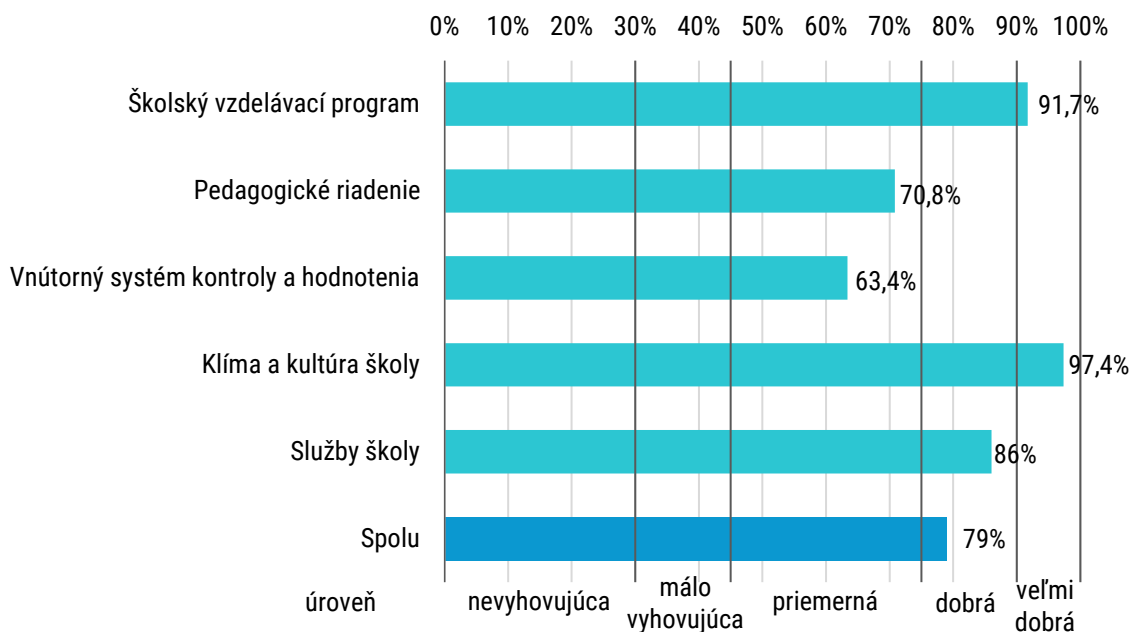
Graf 10 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenie školy

Celkovo bolo riadenie školy na dobrej úrovni (79 %), (Graf 11).

Riadiaci zamestnanci udržiavali otvorenú, priaznivú klímu a kultúru školy na veľmi dobrej úrovni (97,4 %). Ich partneri ocenili stanovené pravidlá organizácie a fungovania školy, možnosť vplývať na život a dianie v škole, otvorený informačný a poradenský systém, aktivity školy podporujúce edukáciu detí v súlade so ŠkVP. Úroveň riadenia školy oslaboval vnútorný systém kontroly a hodnotenia (63,4 %), ktorý bol málo účinný vzhľadom na skvalitnenie predprimárneho vzdelávania najmä z dôvodu formalizmu, zaťaženia riaditeľov MŠ inými činnosťami, alebo nezaujmom v konaní riadiacich zamestnancov. Riaditelia zabezpečovali zásadnými dokumentmi deklarované zámery školy v oblasti edukácie a riadenia. Proces pedagogického riadenia však znižovali nedostatky v rozhodovaní a procesoch s ním súvisiacich (70,8 %)

Graf 11 Riadenie školy

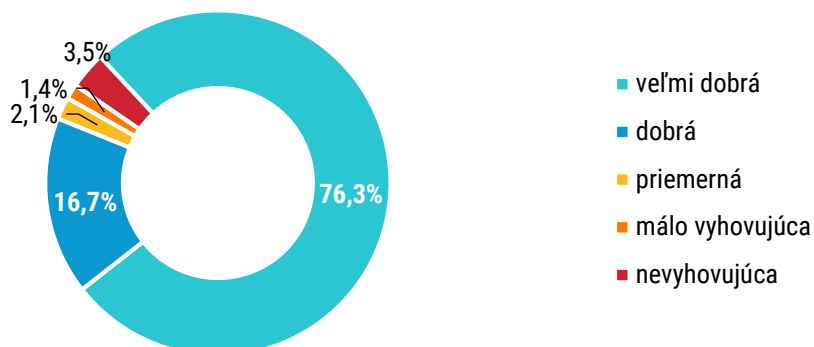
⁵ SMŠ, Okružná 2471/131, Zvolen; MŠ, Rozmarínová 125, Brehov; MŠ s VJM – Óvoda, Malá nad Hronom 24; MŠ, Malý Lapáš 89; MŠ s VJM – Cintorínska 5, Gabčíkovo

⁶ MŠ pri ZŠ, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre; MŠ, Lehôtka pod Brehmi 64; MŠ, Vigľašská Huta – Kalinka 13; SMŠ Domček n. o., Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ Podjavorinskej 1, Košice

2.2.1 Školský vzdelávací program

Veľmi dobrú úroveň vypracovania malo **110** ŠkVP, dobrú **24** dokumentov a priemernú úroveň **3** kurikulá. Na málo vyhovujúcej úrovni boli **2** ŠkVP⁷, na nevyhovujúcej úrovni bolo **5** dokumentov ⁸ (**Graf 12**).

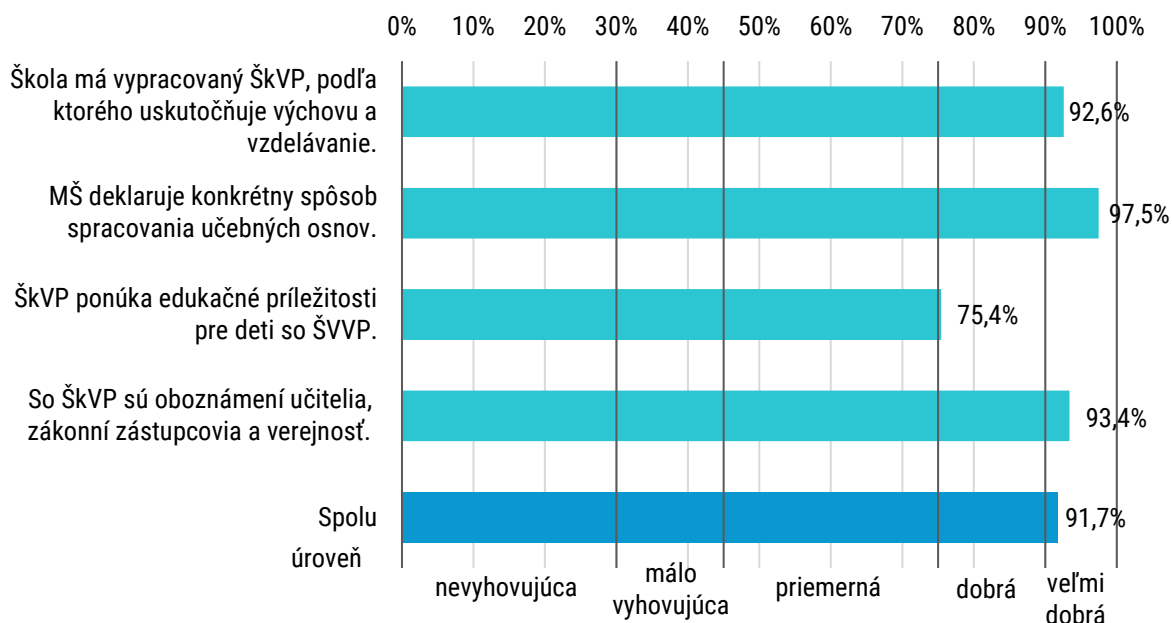
Graf 12 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v spracovaní ŠkVP

Školský vzdelávací program bol vypracovaný školami na veľmi dobrej úrovni (91,7 %), (Graf 13).

Kurikulá škôl vlastnými cieľmi VaV korelovali so ŠVP, stanovenými cieľmi a princípmi VaV, reálnymi podmienkami škôl a ich koncepčnými zámermi rozvoja (92,6 %). S ich obsahom boli oboznámení účastníci VaV, zákonní zástupcovia detí i verejnosť ich zverejnením na verejne prístupnom mieste (93,4 %). Ponúkali edukačné príležitosti pre deti vyžadujúce podporné opatrenia včítane detí so ŠVVP (75,4 %). Avšak v takmer desatine (9,7 %) škôl neboli učebné osnovy jednoznačne spracované, čo negatívne ovplyvňovalo ich systematické plnenie.

Graf 13 Hodnotenú indikátory ŠkVP

2.2.1 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Školský vzdelávací program (ŠkVP), ktorý bol vypracovaný v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP) a s princípmi a cieľmi VaV školského zákona, predložilo 87,5 % MŠ. **Stratégie** VaV súvisiace s **PPV** boli definované v polovici dokumentov. **Vlastné ciele a zameranie** VaV korešpondovali vo väčšine ŠkVP s reálnymi podmienkami a koncepčným zámerom rozvoja školy. Ich plnením učitelia napomáhali

⁷ SMŠ Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ AKADEMIK, Némcevej 1, Košice-Sever

⁸ SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; MŠ, Lehôtka pod Brehmi 64; MŠ, Vigľašská Huta – Kalinka 13; MŠ s VJM – Óvoda, Malá nad Hronom 24

deťom pri nadobúdaní spôsobilostí, ktoré súviseli, napr. s ochranou životného prostredia, so zdravým životným štýlom vrátane fyzickej aktivity a školským prostredím, s regionálnou výchovou alebo počiatočnou pisateľskou, čitateľskou, dopravnou, digitálnou, s technickou i finančnou gramotnosťou.

Pri vzdelávaní detí, ktoré vyžadovali **podporné opatrenia** vrátane detí so ZZ, detí zo zmiešaného jazykového alebo znevýhodneného prostredia učiteľia v súlade so ŠKVP venovali pozornosť podporovaniu ich komunikačných, sociálnych a personálnych kompetencií, vyrovnávaniu šancí a príprave týchto detí na povinnú školskú dochádzku. Kooperovali so zákonnými zástupcami detí a využívali, síce ojedinele, zabezpečenú odbornú podporu.

Učebnými osnovami (UO) v 75 % ŠKVP boli vzdelávacie štandardy ŠVP. Deklarovaných v podobe obsahových celkov alebo projektov bolo 23,6 % a v podobe vyhovujúcej potrebám MŠ 8,3 % UO. Rôzne verzie spracovania UO (kombinácia dvoch i troch možností) prezentovalo 9,7 % MŠ, čo malo nepriaznivý dopad na systematickosť a jednotnosť postupu pri zabezpečovaní predprimárneho vzdelávania.

Vzhľadom na vlastné špecifiká približne v desatine MŠ (8,3%) posilnili zámery VaV deklarované v ŠKVP aplikovaním podporných učebných stratégií (Montessori pedagogika; pozitívna psychológia; Hejného matematika; športová profilácia; anglický a španielsky jazyk; Projekt Vnímajkovia ap.). Prioritami 1 SMŠ⁹ boli inkluzívne vzdelávanie detí a uskutočňovanie VVČ v anglickom jazyku, čo však nekorelovalo s vyučovacím jazykom uvedeným v ŠKVP a v Sieti škôl a školských zariadení SR. Cirkevné školy umocňovali duchovný rozvoj detí v zmysle kresťanských hodnôt. Doplnili VVČ o náboženskú výchovu (primerané biblické príbehy, symboly), ktorou napomáhali religiozite (náboženské cítenie, postoje a správanie sa) dieťaťa.

Ponuku edukačných príležitostí pre deti so ŠVVP obsahovali tri štvrtiny ŠKVP (75,4 %), v niektorých školách aj keď deti vyžadujúce poskytnutie podporných opatrení neevidovali. V štvrtine MŠ (25,7 %) prostredníctvom **individuálneho vzdelávacieho programu** upravili obsah, metódy a formy VaV detí so ŠVVP, najmä pre deti so ZZ, ktorým vytvorili aj primerané priestorové podmienky.

Takmer všetci riaditelia **prerokovali** obsah **ŠKVP** v pedagogickej rade a rade školy (89,6 %), dokument **zverejnili** na verejne prístupnom mieste (97,2 %). V dvoch SMŠ¹⁰ zriaďovateľ radu školy neustanovil.

Výchovno-vzdelávacia činnosť nebola uskutočňovaná podľa ŠVP prostredníctvom ŠKVP v 5 školách¹¹, v 1 z nich učiteľia pri edukácii aplikovali obsah (neplatného) ŠVP ISCED 0 – pre predprimárne vzdelávanie.

2.2.2 Pedagogické riadenie

Vo väčšine MŠ riaditelia zaradili do tried **určený počet detí** školským zákonom a zabezpečili ich celodennú edukáciu **príslušným počtom** pravidelne sa striedajúcich **učiteľov**. Týkalo sa to aj detí v PPV, ktoré boli vo viac ako troch štvrtinách škôl adekvátne zaradené do tried (81,94 %) a ich VVČ bola zabezpečená požadovaným stavom učiteľov v zmennom režime (84,02 %).

Zásadné dokumenty, ktoré zabezpečovali deklarované zámery školy v oblasti VaV a riadenia, boli zväčša (87,5 %) prerokované v PR. Ale v necelej desatine škôl (7,4 %) niektoré z nich fyzicky chýbali (plán profesijného rozvoja; záznamy z pedagogického diagnostikovania; týždenný rozsah priamej VVČ; zázpisnice z rokovania PR ap.). Tiež boli zistené chýbajúce záznamy v osobnom spise dieťaťa, nepravidelné záznamy v triednych knihách či záznamy, ktoré neodrážali celodennú VVČ (napr. zapísané boli dopoludňajšie činnosti alebo len vzdelávacia aktivita, viackrát tie isté činnosti), aj sporadické zápisy z rokovaní PR.

Pedagogická dokumentácia bola vedená na formulároch podľa vzorov schválených ministerstvom školstva (95,1%), ojedinele elektronicky, a aj ďalšia/iná dokumentácia v súlade s platným právnym stavom.

Plán profesijného rozvoja v troch štvrtinách kontrolovaných škôl reflektoval vlastné zameranie, priebežné potreby, a aj požiadavky pedagogických a odborných zamestnancov. Učiteľia prejavili záujem najmä o modul zameraný na inovácie foriem a metód VVČ (52,5 %). Takmer pätinu z nich zaujalo rozvíjanie

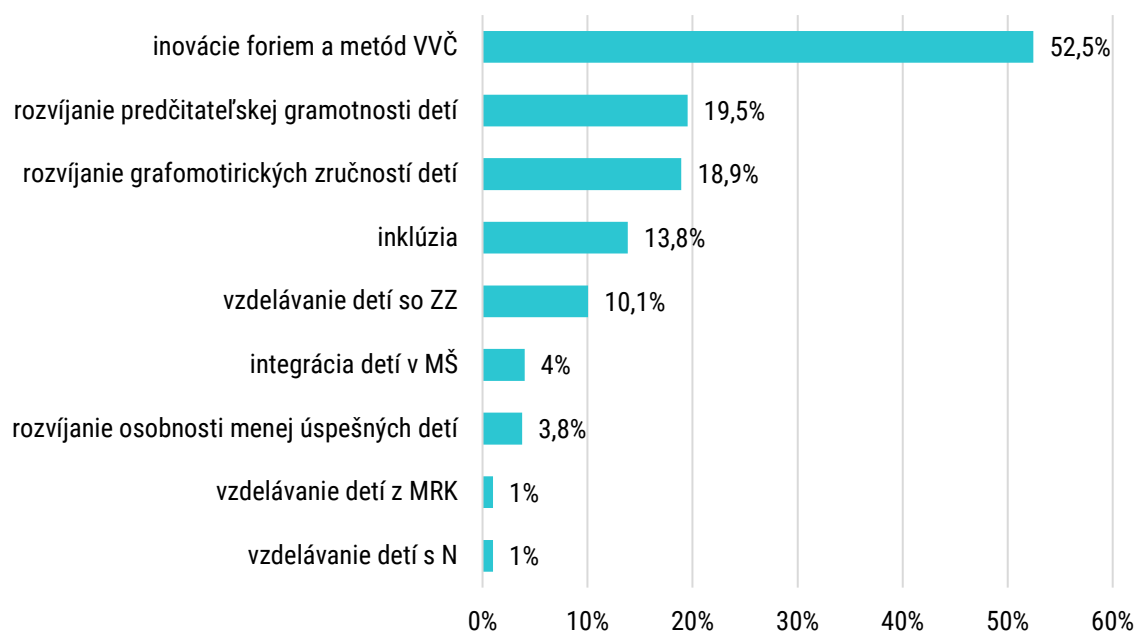
⁹ SMŠ Handprints Interantional, Lazaretská 9, Bratislava

¹⁰ SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ Lienka, Gorazdova 11, Bratislava

¹¹ SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ, Okružná 2471/131, Zvolen; MŠ, Lehôtka pod Brehmi 64; MŠ, Vígľašská Huta – Kalinka 13

predčitateľských alebo grafomotorických spôsobilostí detí, v menšej miere ich oslovil modul inklúzia alebo vzdelávanie detí so ZZ (**Graf 14**). Dopadom priebežného vzdelávania sa učiteľov bolo zefektívnenie ich vyučovania (54,2 %). Vzdelávanie v oblasti Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO) absolvovalo 22,9 % z PZ, aktuálne sa vzdelávalo 2,8 % z nich a 4,9 % PZ si podalo prihlášku na príslušné vzdelávanie. Učitelia v rozhovoroch uvádzali, že informácie získavali aj seba vzdelávaním sa (sociálne siete, odborná literatúra). Boli aj zamestnanci, ktorí nemali záujem o vlastný profesijný rozvoj. Zdôvodňovali to, napr. nedostatkom času, dlhoročnou pedagogickou či odbornou praxou, alebo v nedávnej minulosti absolvovaným vysokoškolským štúdiom.

Graf 14 Prehľad vzdelávania sa učiteľov MŠ za ostatné dva roky

Vo viac ako polovici MŠ (56,3 %) vedúci PZ postupovali podľa **plánu vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja**, čím zefektívniili riadenie školy aj vzhľadom na spoluprácu s ich vonkajšími a vnútornými partnermi.

Riaditelia prevažne konali podľa aktuálneho právneho stavu. Riaditelia 3 MŠ¹² oznámili príslušnému orgánu štátnej správy a obci, v ktorej malo dieťa trvalý pobyt, že zákonní zástupcovia nedbali o riadne plnenie PPV svojho dieťaťa. **Pochybenia pri rozhodovaní a procesoch s ním súvisiacich** boli zistené u 66 (45,8 %) riaditeľov škôl¹³ (19 štátnych MŠ, 47 SMŠ). Nedostatky sa týkali **procesov rozhodovania** (poskytovanie predprimárneho vzdelávania bez vydaného rozhodnutia alebo bez podanej žiadosti zákonných zástupcov o prijatie dieťaťa do MŠ, bez potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast; bez súhlasného stanoviska príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu v súvislosti s deťmi so ŠVVP; neurčenie ostatných podmienok prijímania detí riaditeľmi; absencia podpisu oboch zákonných zástupcov pri podaní žiadosti alebo zaslanie rozhodnutia iba jednému zákonnému zástupcovi). Ďalšie nedostatky súviseli so **stanovenými termínmi** (riaditelia opomenuli lehoty pre vydanie rozhodnutia a pre určenie obsahu individuálneho vzdelávania dieťaťa); samotným **rozhodovaním** (nevydanie rozhodnutia podľa správneho poriadku riaditeľmi bez ohľadu na zriaďovateľa školy). Avšak najvýraznejšie pochybili riaditelia 47 (32,6 %) **spádových MŠ neuplatnením podmienky prednostného prijatia detí na PPV**, ktoré mali trvalý pobyt v obci a 25 (17,4 %) riaditelia **neakceptovaním stanoveného počtu detí v triede** školským zákonom alebo rozhodnutím príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ), pre ktoré

¹² MŠ, Sklárska 34, Poltár; MŠ, Chočská 1585/29, Dolný Kubín; EP – MŠ, Torysa 339 ako súčasť ZŠ s MŠ, Torysa 26

¹³ Príloha 1

bolo vzdelávanie v MŠ povinné. Neoprávnene rozhodli zriaďovatelia 2 SMŠ¹⁴ o prijatí detí do MŠ, ďalší¹⁵ o pokračovaní plnenia PPV.

Poradné orgány riaditeľa (PO) zväčša venovali pozornosť pedagogicko-didaktickým (71,5 %), aj organizačným aspektom VVČ. V polovici škôl dbali na rozvíjanie profesijných kompetencií PZ vrátane vzdelávania zameraného na PPV, čo bolo podporené prezentovaním zistení vedúcich PZ z kontroly VVČ v triedach, v ktorých boli zaradené deti v PPV (54,9 %) a výsledkami pedagogického diagnostikovania¹⁶ týchto detí, ktoré uskutočňovali učitelia v 93 (64,6 %) MŠ. V štvrtine škôl venovali PO riaditeľa pozornosť internému vzdelávaniu PZ v oblasti NAPPO.

2.2.3 Vnútrojný systém kontroly a hodnotenia

Vedúci PZ vo väčšine škôl stanovili **kritériá hodnotenia detí** a v dvoch tretinách škôl kritériá hodnotenia **pedagogických zamestnancov**. Vo viac ako polovici škôl zamerali kontrolnú činnosť na všetky oblasti VVČ, analyzovali výsledky a prijímali opatrenia k zisteným nedostatkom. Všetci len tretina z nich (38,9 %) venovala pozornosť prevereniu splnenia opatrení. Zanedbanie či podcenenie vnútroškolskej kontroly, prípadne málo účinné procesy jej výkonu vedúcimi PZ boli pre učiteľov demotivačné vzhľadom na zmenu v ich pedagogickom myslení a zároveň neprispievali k skvalitneniu predprimárneho vzdelávania a v priamej úmere ani konštruktívnemu pedagogickému riadeniu.

Vnútrojný systém kontroly a hodnotenia dosiahol celkovo priemernú úroveň (63,4 %), (Graf 11).

Sebahodnotenie za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy považovali PZ vo viac ako troch štvrtinách (81,9 %) škôl, za byrokratickú záťaž v desatine (15) MŠ. Reálne uskutočňovali autoevalváciu v 42 školách s podporou ministerstva školstva (28 MŠ), metodicko-pedagogického centra (28 MŠ), štátneho pedagogického ústavu (23 MŠ), 39 zriaďovateľov a 9 rôznych inštitúcií; uvítali by pravidelnú metodickú intervenciu a príslušnú formu vzdelávania.

2.2.4 Klíma a kultúra školy

Na otázky v dotazníku pre vonkajších a vnútorných partnerov riaditeľa/vedenia školy odpovedalo **869** zamestnancov MŠ, **320** členov rady školy, **1 532** zákonných zástupcov a **109** zriaďovateľov (návratnosť dotazníka zaslaného zriaďovateľom dosiahla 75,69 %). Otázky boli zamerané najmä na **klímu a kultúru MŠ** a na **informačný systém** vrátane organizácie a pravidiel fungovania MŠ. Odpovede týchto respondentov korelovali s inšpekčnými zisteniami; výnimočne nemali informácie alebo nevedeli zaujať stanovisko na položky v dotazníku. Respondenti konštatovali, že atmosféra v MŠ bola priaznivá, čo zdôraznili aj členovia rady školy (**Graf 15**). Uviedli, že poznajú pravidlá, fungovanie a život v školách. Spokojní boli s informačným systémom a ocenili, že vedúci PZ prijímali ich návrhy, podnety, o ktorých mohli diskutovať. (**Graf 16**).

Inšpekčné zistenia vzťahujúce sa na veľmi dobrú úroveň (97,4 %) **klímy a kultúry školy** (**Graf 11**) potvrdili zákonní zástupcovia a zamestnanci škôl odpoveďami na otázky v dotazníku. Zhodne pozitívne vnímali, že priestory škôl boli čisté, esteticky upravené, podnetné a zodpovedajúce edukácii detí (98 %). Zároveň vyzdvihli ústretový prístup zamestnancov k deťom; ocenili vytváranie a udržiavanie priaznivých vzťahov a tiež participovanie všetkých zúčastnených na VaV. Poznatky o podieľaní sa detí najmä na triednych pravidlách a vplyv na život a dianie v triede či MŠ potvrdila väčšina (78,8 %) z opýtaných, zamestnanci škôl vo väčšej miere ako zákonní zástupcovia detí (**Graf 15**). Respondenti v 1 škole¹⁷ poukázali na nepriaznivé skutočnosti v oblasti sociálneho prostredia/medziľudských vzťahov (absencia vzájomného rešpektu, dôvery, ústretovosti a súdržnosti).

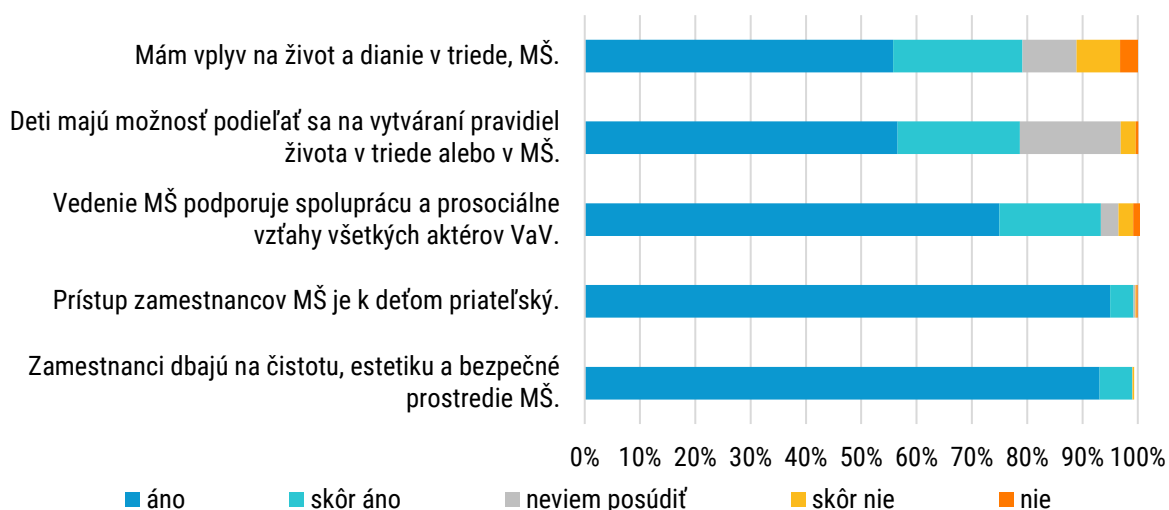
¹⁴ SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ Zdravé dieťa, Severné nábrežie 20, Košice

¹⁵ SMŠ Slniečko, Š. Moyzesa 3412/2, Ružomberok

¹⁶ CMŠ Mamy Margity, Pavlovičova 3, Bratislava (využívanie pedagogickej diagnostiky Ispohi, ktorá umožňovala vytváranie podporného vzdelávacieho plánu, so zameraním na posilňovanie silných stránok a prednosti detí; výstupom boli digitálne reporty, záznamové listy a ďalšie materiály reflektujúce aktuálnu úroveň a systematický progres detí)

¹⁷ MŠ, Chočská 1585/29, Dolný Kubín

Graf 15 Dotazník pre vnútorných a vonkajších partnerov riaditeľa školy – klíma a kultúra MŠ

Klíma a kultúra školy boli na veľmi dobrej úrovni (97,4 %), (Graf 11).

2.2.5 Služby školy

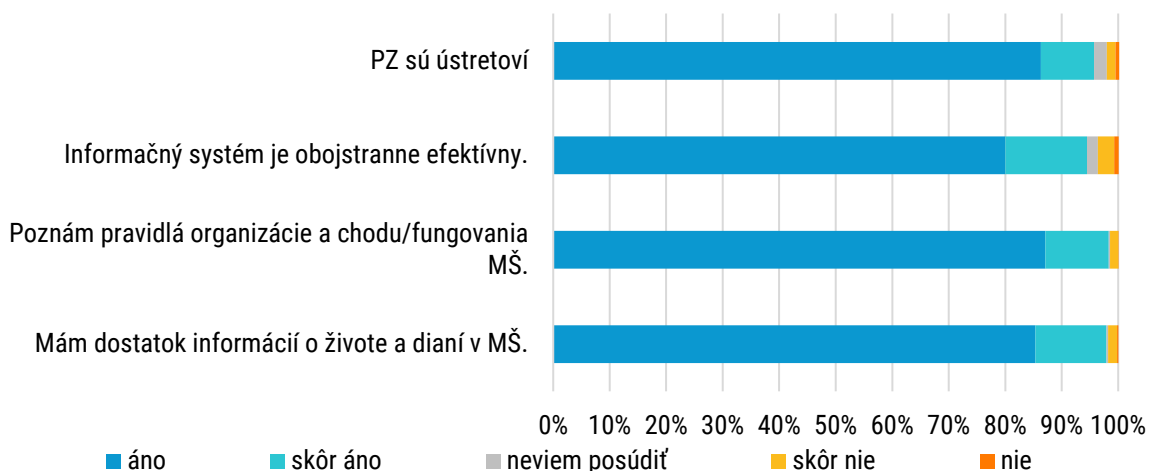
Takmer všetky materské školy **spolupracovali** s inými školami, rôznymi organizáciami a zapájali sa do aktivít súvisiacich so ŠkVP (pozitívne) ovplyvňujúcich jej zameranie a VVČ. Organizovali rôzne **školské i mimoškolské aktivity** vrátane vzdelávacích workshopov pre zákonných zástupcov. Zapájali sa do školských, národných aj charitatívnych projektov a grantov. V 83 MŠ boli organizované **krúžky** (napr. tanečný, spevácky, dramatický, výtvarný, anglický jazyk), ale v 15 bez plánu činnosti či súladu so ŠkVP a v 23 MŠ v dopoludňajšom čase alebo bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa. Prevažne boli zabezpečované osobami z externého prostredia. V SMŠ¹⁸ v spolupráci s externým lektorom hudobnej školy boli organizované pravidelné dopoludňajšie záujmové činnosti bez informovaného súhlasu zákonných zástupcov, ktorých obsah nekorešpondoval so ŠkVP. Ich realizáciou v nevhodnom čase boli narušené stanovené pravidlá školského poriadku a v danom čase učiteľka neuskutočňovala priamu VVČ.

Pedagogickí zamestnanci takmer vo všetkých školách poskytovali zákonným zástupcom **konzultačno-poradenské služby** týkajúce sa napredovania detí a riešení ich individuálnych edukačných potrieb. Zároveň zákonných zástupcov orientovali alebo im sprostredkovali spoluprácu s príslušným centrom poradenstva.

Oslovení zákonní zástupcovia, zamestnanci, zriaďovatelia a členovia rady školy verifikovali inšpekčné zistenia týkajúce sa efektívneho **informačného systému** škôl (**Graf 16**). Ocenili ústretovosť PZ, zavedené pravidlá v školách. Zákonní zástupcovia zhodnotili kladne včasné a náležité výstižné oboznámenie sa s výchovno-vzdelávacími výsledkami svojho dieťaťa (94,5 %). Školy uprednostňovali osobnú komunikáciu so svojimi partnermi, využívali aj webové sídlo, nástenky, email, rôzne komunikačné aplikácie a platformy vrátane EduPage.

¹⁸ SMŠ, ČSA 67/23, Sliac

Graf 15 Dotazník pre vnútorných a vonkajších partnerov riaditeľa školy – informačný systém

Služby školy dosiahli dobrú úroveň (86 %), (Graf 11).

Hlavné zistenia z posudzovania riadenia školy uvádzame v tabuľke (Tabuľka 6).

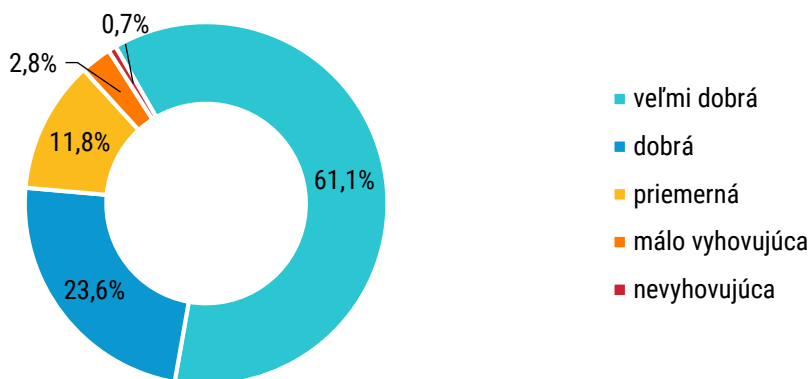
Tabuľka 6 Hlavné zistenia z posudzovania procesu riadenia

Oblasti vyžadujúce zlepšenie
<ul style="list-style-type: none"> akceptovanie aktuálneho právneho stavu pri rozhodovaní a procesoch s ním súvisiacich zefektívnenie vnútroškolskej kontroly
Pozitívne zistenia
<ul style="list-style-type: none"> spracovanie ŠkVP pozitívna klíma, vzájomná podpora, spolupráca, dobré vzťahy, zodpovedajúce pracovné prostredie

2.3 PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Podmienky VaV malo na veľmi dobrej úrovni **88** MŠ, na dobrej úrovni **34** a na priemernej úrovni **17** škôl. Málo vyhovujúcu úroveň podmienok VaV mali **4** školy¹⁹ a nevyhovujúcu úroveň podmienok VaV mala **1** MŠ²⁰ (Graf 17).

Graf 17 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok VaV

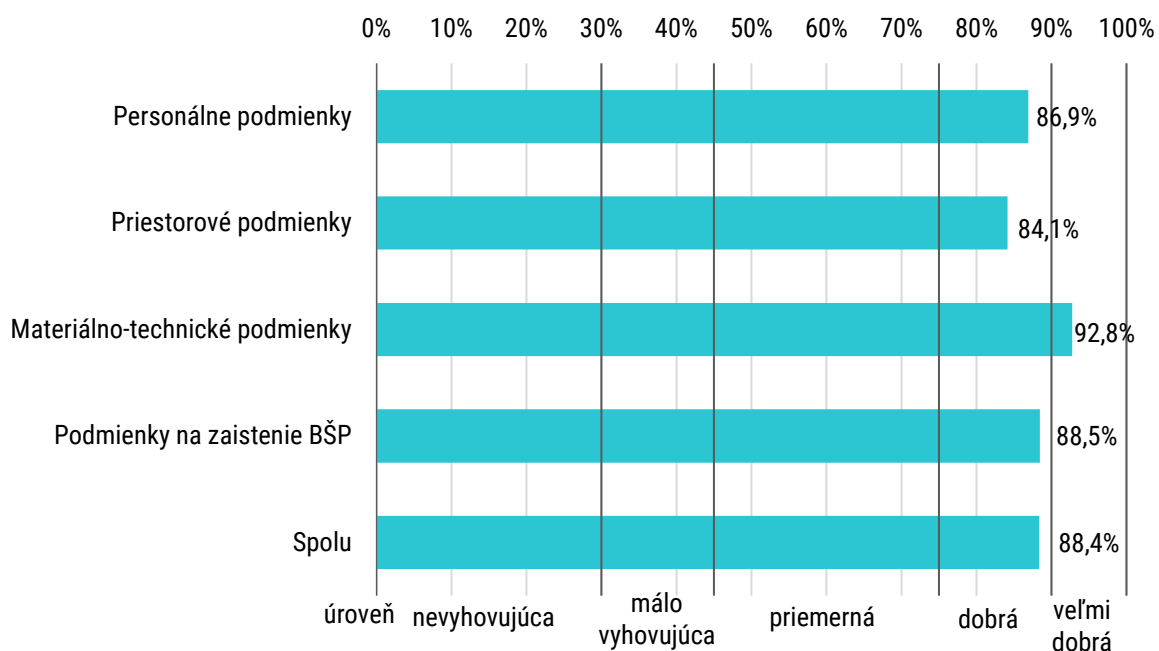
Podmienky výchovy a vzdelávania dosiahli vcelku dobrú úroveň (84,4 %), (Graf 18).

¹⁹ MŠ pri ZŠ, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre; SMŠ Domček n.o., Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ,, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice

²⁰ SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica

Hodnotené školy v súlade so zámermi stanovenými v ŠkVP vytvárali pre VaV detí prevažne vhodné personálne (86,9 %), priestorové (84,1 %) a materiálno-technické podmienky (92,8 %). Zároveň dbali na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí pri VaV (88,5 %), (**Graf 18**).

Graf 16 Podmienky výchovy a vzdelávania

2.3.1 Personálne podmienky

Požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ nespĺňalo 21 riaditeľov MŠ²¹ z nich 76,2 % tvorili riaditelia SMŠ (16). Z celkového počtu 59 zástupcov riaditeľa nespĺňali požiadavky na výkon vedúceho PZ 5 .

Bez výberového konania pôsobilo vo funkcii 12 riaditeľov škôl²², z nich 11 v SMŠ, 2 boli zároveň zriaďovateľmi²³. Priamu VVČ neuskutočňovali riaditeľky 20 škôl²⁴, z nich bolo 19 riaditeľiek SMŠ a 1²⁵ z nich nemala určený rozsah priamej VVČ. Nesprávne určený rozsah priamej VVČ mala riaditeľka 1 SMŠ²⁶ a 1 riaditeľka²⁷ uskutočňovala VVČ v nižšom rozsahu ako ustanovuje nariadenie vlády. V 4 školách²⁸ nebola ustanovená do funkcie zástupkyňa riaditeľa MŠ a pre MŠ v ZŠ s MŠ, čo malo dopad na účinnosť pedagogického riadenia a súčasne na zlepšenie výsledkov VVČ. Riaditelia 6 MŠ²⁹, z nich bolo 5 riaditeľov SMŠ, nezaradili začínajúcich PZ do adaptačného vzdelávania.

Priamu VVČ uskutočňovali **PZ**, ktorí prevažne spĺňali **kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti v MŠ (86,8 %) vrátane učiteľov pôsobiacich v triedach, v ktorých boli zaradené deti plniace PPV (88,9 %). Požadovanú kvalifikovanosť nespĺňali učiteľky v 30 školách³⁰ (1 až 5 učiteľiek), z nich

²¹ Príloha 2

²² Príloha 3

²³ SMŠ Moja škôlka, Sládkovičova 630/8, Zlaté Moravce; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330

²⁴ Príloha 4

²⁵ SMŠ, Družstevná 118/3, Bošany

²⁶ SMŠ, Žitná-Radiša 4 (1 trieda)

²⁷ SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice

²⁸ MŠ, Mojmírovce 145 (5 tried); MŠ, Osloboditeľov 421/66, Rajecké Teplice (5 tried); ZŠ s MŠ, Malá Lehota 455; ZŠ s MŠ, J. Mudrocha 1343/19, Senica

²⁹ ZŠ s MŠ s VJM, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ, Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ, Eliáša Lániho 255, Bytča; SMŠ, Oravská cesta 11, Žilina; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín

³⁰ Príloha 5

bolo **26** SMŠ, **3** štátne MŠ, **1** CMŠ. V SMŠ³¹ pôsobilo 5 nekvalifikovaných učiteliek, čo predstavovalo 83,3 % neodbornosti v tejto škole. V ďalšej SMŠ³² pracovnú činnosť PZ vykonávala fyzická osoba bez pracovnoprávneho vzťahu. V 2 súkromných školách³³ pôsobili učiteľky viac ako 4 roky bez doplnenia potrebnej kvalifikácie (v oboch SMŠ po 1 učiteľke). Popoludňajšiu VVČ uskutočňovala v 1 SMŠ³⁴ opatrovateľka, v ďalšej³⁵ dobrovoľníci. Edukáciu detí v 2 SMŠ³⁶ zabezpečovali striedavo na zmeny učiteľka a pedagogická asistentka. V inej SMŠ³⁷, v rámci striedaných zmien, vykonávali 3 zamestnanci/zdravotný personál pomocné činnosti v triede, v ktorej boli zaradené deti vo veku 2 až 3 roky. Pedagogický zamestnanec, ktorí neovládali štátny jazyk pôsobili v 1 SMŠ³⁸. Štátna školská inšpekcia k vyššie uvedeným zisteniam uložila náležité opatrenia (porušenie príslušného právneho predpisu v správe pre kontrolovaný subjekt) a upozornila konkrétneho zriaďovateľa školy.

Edukáciu detí vrátane detí v PPV a detí, ktoré vyžadovali podporné opatrenia (napr. deti so ZZ, deti zo SZP/z MRK) zabezpečovalo **845** pedagogických zamestnancov, z nich bolo **786** učiteľov a **12** odborných zamestnancov (**Tabuľka 7**). S priamou účasťou zákonného zástupcu, splnomocnenej osoby, rodičovského alebo osobného asistenta bola uskutočňovaná VVČ **9** detí.

Tabuľka 7 Prehľad o pedagogických zamestnancoch v materských školách

PEDAGOGICKÍ A ODBORNÍ ZAMESTNANCI		počet
celkový počet pedagogických zamestnancov		845
z nich	pedagogickí asistenti	48
	školskí špeciálni pedagógovia	11
celkový počet odborných zamestnancov		12
z nich	školskí psychológovia	5
	školskí logopédovia	2
	sociálny pedagógovia	5

V rámci **národných projektov** pôsobili v MŠ najmä pedagogickí asistenti zabezpečený aj úradom práce, pomocní vychovávateľa, ojedinele špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg či logopéd.

Na dosahovaní zámerov 2 ŠkVP sa podieľali trénerka I. kvalifikačného stupňa, so špecializáciou záchranár a s osvedčením plavčíka³⁹ a interný tréner tanečného športu⁴⁰. V cirkevnej škole⁴¹ pôsobila katechéta.

³¹ SMŠ, Zuzkin park 6, Košice

³² SMŠ Slniečko, Š. Moyzesa 3412, Ružomberok

³³ SMŠ, Janka Kráľa 14, Trenčín; organizačná zložka SMŠ, ako súčasť Súkromnej spojenej školy M. Falešníka 6, Prievidza

³⁴ SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen

³⁵ SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica

³⁶ SMŠ, Alejová 1, Košice; SMŠ, Krosnianska 6, Košice

³⁷ SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín

³⁸ SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava

³⁹ SMŠ Guliver, Poľovnícka 1914/3B, Banská Štiavnica

⁴⁰ SMŠ Loptička, Michalovská 43, Košice

⁴¹ EP MŠ, Moyzesova 1800/16, Púchov ako súčasť ZŠ s MŠ sv. Margity, Námestie slobody 562/1

Celodenné predprimárne vzdelávanie detí nebolo zabezpečené pravidelným striedaním sa príslušným počtom učiteľov v **21** školách⁴², z nich v **18** SMS a **4** triedach⁴³ s deťmi vo veku 2 až 3 roky. V **3** SMS⁴⁴ nebol učiteľom určený týždenný rozsah priamej VVČ v súlade s nariadením vlády.

Personálna štruktúra zodpovedala spôsobu organizácie VaV, prevádzke, počtu a potrebám detí vrátane detí, ktoré vyžadovali podporné opatrenia, takmer v štyroch pätinách škôl (79,2 %).

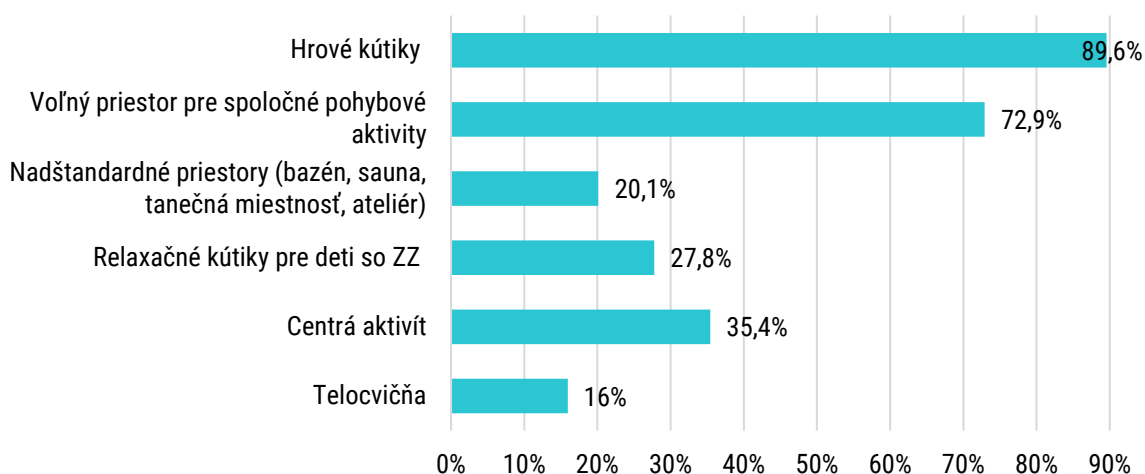
Personálne podmienky boli na dobrej úrovni (86,9 %), (Graf 18).

2.3.2 Priestorové a materiálo-technické podmienky

Takmer vo všetkých MŠ **priestorové** (84,1%) a **materiálo-technické** vybavenie (92,8 %) tried, ostatného interiéru a exteriéru, ktoré deti využívali, zohľadňovali ich potreby.

Vnútročné priestory MŠ poskytovali deťom možnosti na realizáciu riadených a spontánnych aktivít (**Graf 19**). Tretina MŠ mala zriadené centrá aktivít a vo väčšine škôl boli inštalované hrové kútiky pre podporovanie napr. digitálnej, grafomotorickej, matematickej, technickej, pracovnej alebo finančnej gramotnosti detí. Voľný priestor pre spoločné pohybové angažovanie sa detí mali takmer v troch tretinách škôl. V štvrtine MŠ umožňovali relaxovanie detí (v pohodlnej sedacej alebo ležiacej polohe) v oddychových zónach či miestnostiach, ktoré boli vybavené magnetickými stenami, kreslami, sedacími vakmi, hrovými domčekmi, kobercami, zvukovými knihami ap. Niektoré školy disponovali vlastnými telocvičňami alebo istým priestorovým nadštandardom (napr. multisenzorická miestnosť, divadlo, sauna, vnútorný bazén, zastrešená terasa prepojená s triedou, špeciálna počítačová učebňa)⁴⁵.

Graf 17 Interiér MŠ

Vo viac ako polovici MŠ **deti oddychovali na ležadlách** v samostatných spálňach alebo rozložených v triedach, a v triede s nábytkom oddeleným priestorom v tretine škôl (**Graf 20**).

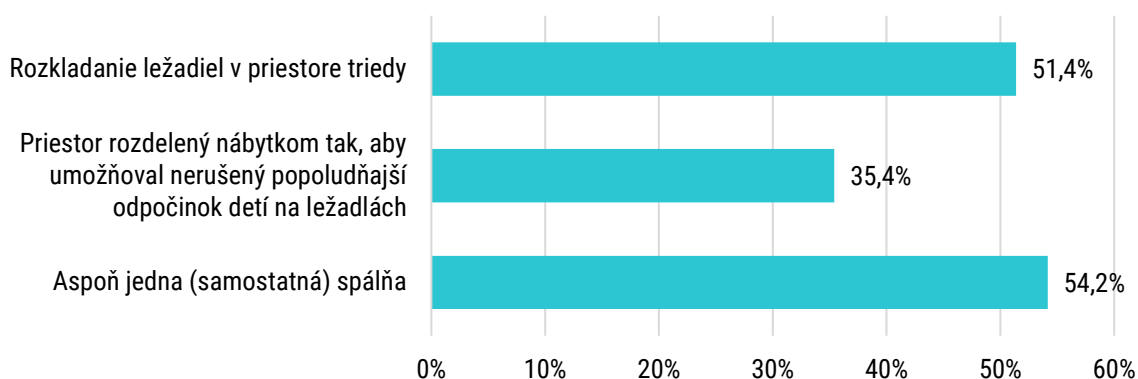
⁴² MŠ, Rozmarínová 125, Brehov; MŠ, Dulov 201; MŠ, Ul. 8. mája 500/56, Svidník; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ Lienka, Gorazdova 11, Bratislava; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ, ČSA 67/23, Sliac; SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ, Osloboditeľov 59, Čaňa; SMŠ AKADEMIK, Němcovej 1, Košice; SMŠ, Alejová 1, Košice; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice; SMŠ Zdravé dieťa, Severné nábrežie 20, Košice; SMŠ, Zuzkin park 6, Košice; SMŠ, Rovná 597/15, Poprad; SMŠ Best friends nursery, Podhrunkovská 682, Vranov nad Topľou; SMŠ, Malinovského 888, Čachtice; SMŠ SiMa, Trenčianske Stankovce 273; SMŠ, Vihorlatská 1420/8, Snina; SMŠ Lienka, Záhradná 3, Sabinov

⁴³ MŠ, Ul. 8. mája 500/56, Svidník; SMŠ, Vihorlatská 1420/8, Snina; SMŠ Lienka, Záhradná 3, Sabinov; SMŠ Slniečko, Š. Moyzesa 3412, Ružomberok

⁴⁴ SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ Lienka, Gorazdova 11, Bratislava; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava

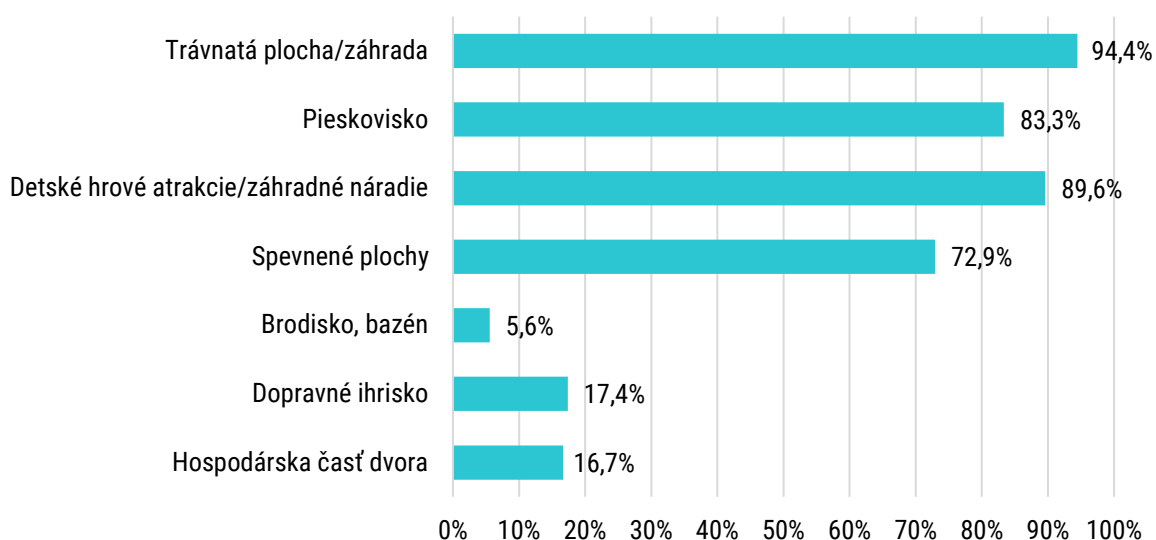
⁴⁵ SMŠ, Ďumbierska 3G, Bratislava; SZŠ s MŠ DSA, Námestie Kubínyho 42/6, Lučenec; SMŠ Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ Guliver, Poľovnícka 1914/3B, Banská Štiavnica; MŠ, Sklárska 34, Poltár; ZŠ s MŠ, SNP 158/20, Kalinovo

Graf 18 Podmienky pre odpočinok detí v MŠ

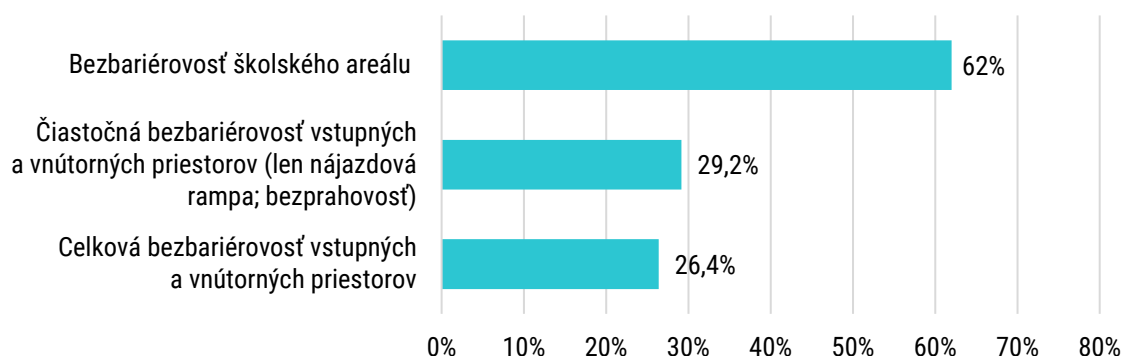
Školské areály prevažne pozostávajúce zo zatrávnených a spevnených plôch, zabudovaných i prenosných detských atrakcií a pieskovísk umožňovali deťom rozmanité hrové, pohybové či poznávacie sebarealizovanie sa (**Graf 21**).

Graf 21 Exteriér MŠ

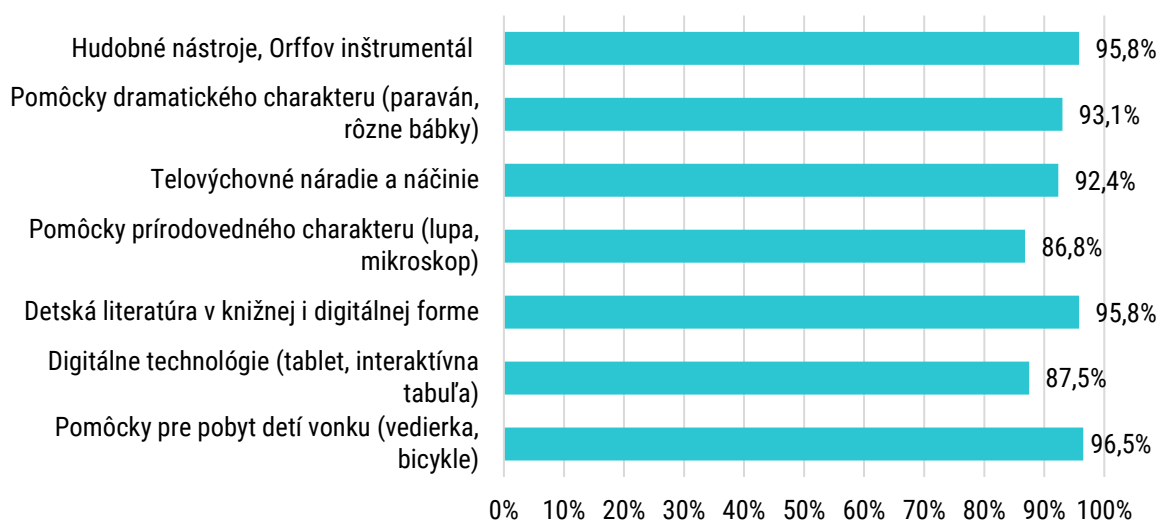
Upravené priestory s ohľadom na deti so ZZ nemala ani polovica škôl (40,27 %), čo ale nie je očakávaný optimálny stav (**Graf 22**).

Graf 22 Debarierizácia priestorov MŠ

Materské školy boli vybavené rôznorodým spektrom a množstvom **didaktických pomôcok** včítane digitálnych technológií, spotrebného materiálu, hračiek, detskej literatúry, pomôcok na pobyt vonku a sezónne aktivity ap. (**Graf 23**), ktoré boli deťom v triedach prevažne voľne dostupné. Na materiálo-technické vybavenie škôl bol využívaný aj príspevok určený na VaV detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné. Tieto deti zabezpečené pomôcky adekvátne využívali pri VVČ.

Graf 19 Materiálno-technické vybavenie MŠ

Pripojenie na **internet** mali takmer všetky školy (98,6 %). **Kompenzačné pomôcky** boli zabezpečené v 27,8 % škôl, v niektorých aj napriek tomu, že nevidovali deti vyžadujúce podporné opatrenia.

V 7% škôl⁴⁶ zistené nedostatky v materiálnom a priestorovom zabezpečení ovplyvňovali skvalitňovanie VVČ (napr. poznávanie a chápanie v širších súvislostiach, autonómne realizovanie sa detí) a bezpečnosť školského prostredia. Súviseli s:

- nedostatkom alebo opotrebovanosťou učebných pomôcok,
- neprehľadným rozmiestnením detskej literatúry v rôznych priestoroch školy, absenciou knižníc v triedach, čo výrazne obmedzovalo voľný prístup detí k nim, možnosti vyhľadávania informácií a nadobúdanie knižných konvencií,
- neakceptovaním proporcionality veku detí (*neprimeraná výška/šírka stolov, stoličiek ap.*),
- opotrebovanosťou interiéru a exteriéru škôl, čo pre deti predstavovalo hygienické a bezpečnostné riziká (*olupujúci sa strop v toaletách, popraskané steny v spálni a jedálni, olupujúca sa omietka a praskliny na budove školy, korózne oplotenie areálu školy s vytrčajúcimi drôťmi, viacpočetné praskliny a prepádajúce sa miesta na chodníkoch a spevnených plochách školského areálu*),
- nedisponovaním školského areálu alebo nedostatkom či chýbajúcimi detskými atrakciami, chýbajúcou trávnatou plochou, čo obmedzovalo plnenie niektorých učebných zámerov, napr. z okruhu Pohyb a telesná zdatnosť; učiteľky využívali pre pobyt detí vonku verejné športoviská, detské ihriská, okolité prírodné prostredie.

2.3.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti školského prostredia

Riaditelia vydali **školský poriadok** po prerokovaní v PR a v RŠ, preukázateľným spôsobom s ním oboznámili zamestnancov a zverejnili ho na verejne prístupnom mieste (91 %); informovali o vydaní a obsahu dokumentu zákonných zástupcov detí (96,5 %). Väčšina z nich upravila v dokumente podrobnosti v zmysle školského zákona.

Denné poriadky jednotlivých tried 81,3 % MŠ vytvárali podmienky pre vyvážené striedanie spontánnych a cielených činností. Pevne stanovený čas na životosprávu deklarovali dokumenty tried 91 % škôl. Denné poriadky tried s deťmi plniacimi PPV akceptovali výchovno-vzdelávacie potreby týchto detí v 86,1 % MŠ.

⁴⁶ MŠ, Mojmirovce 145; MŠ, Trenčianske Jastrabie 254; EP – MŠ ako súčasť ZŠ s MŠ, Školská 186/13, Chynorany; organizačná zložka, MŠ, ako súčasť Piaristickej spojenej školy Františka Hanáka, A. Hlinku 44, Prievidza; EP – MŠ Gregorovce 88 ako súčasť ZŠ s MŠ, Gregorovce 93; EP – MŠ, Torysa 339 ako súčasť ZŠ s MŠ, Torysa 26; ZŠ s MŠ s VJM, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre; SMŠ, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ, Námestie A. Hlinku 56/1, Ružomberok; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín

V niektorých školách PZ dbali na **ranný filter a individuálny prístup k deťom**, ktoré nemali potrebu odpočívať ponukou alternatív oddychu (prezeranie kníh, kreslenie, počúvanie relaxačnej hudby ap.) alebo postupne týmto deťom, najmä deťom v PPV, skracovali odpočinok.

V necelej desatine (7,6 %) škôl neboli dodržiavané stanovené pravidlá prevádzky a vnútorného režimu (*najmä spájanie tried pri dopoludňajšej aj popoludňajšej činnosti vrátane odpočinku detí*). Predpokladanou príčinou boli neaktuálne prípadne nejednoznačne definované postupy a spôsoby konania v školskom, dennom i prevádzkovom poriadku, a tým boli obmedzené podmienky bezpečnosti školského prostredia vrátane psychohygieny edukovaných detí.

Školská jedáleň bola zriadená v **68** (47,2 %) a **výdajná školská jedáleň** v **76** kontrolovaných MŠ (52,6 %). V 5 školách, ktoré mali elokované pracovisko, mali obidve zariadenia školského stravovania. Učitelia so zamestnancami zariadení školského stravovania napomáhali deťom k nadobudaniu správnych stravovacích návykov a spoločenského bontónu pri stolovaní. Výnimočne deti nezvládali manipuláciu s príborom, čo učiteľky prehliadali alebo vydávali stravu deťom⁴⁷. Deti mali voľný prístup k nápojom v triedach a na pobyte vonku vo väčšine MŠ (95,1%). Najčastejšie im bola ponúkaná čistá voda (97,9%), nesladené čaje (79,2%), ovocné aj zeleninové šťavy (36,1%). Zariadenia školského stravovania v polovici kontrolovaných škôl zabezpečovali adekvátnu stravu deťom, ktorým bola diagnostikovaná **intolerancia na potravinové zložky**, napr. lepok, mliečny cukor, vaječný bielok, orechy, kakao. Zákonnými zástupcami prinesenú stravu uchovávali a servirovali deťom s dodržaním hygienických zásad. So súhlasom príslušného RÚVZ niektoré školy zabezpečovali stravovanie detí externými dodávateľmi; v MŠ⁴⁸ s poldennou VaV bola pripravovaná a podávaná strava nepedagogickým zamestnancom.

Školy organizovali pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športové výcviky a ďalšie **aktivity v súlade so ŠKVP** a aktuálnym právnym stavom (75,7%). Vytvárali podmienky na zdravý vývin detí aj prostredníctvom plnenia úloh vyplývajúcich z národných preventívno-výchovných programov (92,4 %). Všetky boli aktívne v rámci tematického týždňa súvisiaceho so Svetovým dňom výživy, Svetovým dňom zdravia a Svetovým dňom mlieka 64,6% z nich. Zapojili sa do programu Školské ovocie (79,2 %) a Školské mlieko (57,6 %), ojedinele do kampane Odstráň obezitu (19,4 %), projektu Zdravie a bezpečnosť v školách (12,5 %) a Hovorme o jedle (9%).

Tabuľka 8 Hlavné zistenia z posudzovania podmienok výchovy a vzdelávania

Oblasti vyžadujúce zlepšenie
<ul style="list-style-type: none"> absentujúca bezbariérovosť v 86 (59,7 %) hodnotených školách
Pozitívne zistenia
<ul style="list-style-type: none"> vybavenie didaktickými pomôckami stanovené pravidlá a ich dodržiavanie informačný systém

2.4 INÉ ZISTENIA

- nesúlad názvu, adresy školy⁴⁹ v zriaďovacej listine, dodatku s údajmi uvedenými v Sieti škôl a školských zariadení v SR
- zriaďovateľ v priestoroch SMŠ⁵⁰ prevádzkoval ďalší subjekt, Detské jasle HAPPY TOWN, s ktorým SMŠ zdieľala priestory šatne, triedy, zariadenia na osobnú hygienu detí a spálne,
- ZŠ s MŠ⁵¹ prevádzkovala MŠ v inej ako pôvodnej budove, nebol predložený doklad týkajúci sa zmeny v Sieti škôl a školských zariadení v SR

⁴⁷ SMŠ, Krosnianska 1, Košice (učiteľky mali doklad z RÚVZ o odbornej spôsobilosti na vydávanie stravy deťom)

⁴⁸ MŠ s VJM – Óvoda, Malá nad Hronom 24;

⁴⁹ MŠ s VJM – Óvoda, Malá nad Hronom 24; MŠ s VJM – Óvoda, Hlavná 132, Kamenný Most – Kôhidgyarmat; MŠ, Mojmirovce 145; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín

⁵⁰ SMŠ, ČSA 67/23, Sliac

⁵¹ ZŠ s MŠ s VJM, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre

- schválený prevádzkový poriadok⁵² neobsahoval informácie o uvedení nových priestorov do prevádzky (3. trieda) ani údaj o najvyššom možnom počte detí vzhľadom na kapacitné možnosti školy.

3 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

Na základe zistených nedostatkov podľa ich závažnosti a porušení právnych predpisov uplatnila ŠŠI odporúčania, uložila opatrenia alebo riaditeľom hodnotených škôl uložila prijať opatrenia.

Zriaďovatelia 52 škôl⁵³ boli upozornení na nedostatky, ktorých riešenie patrí do ich kompetencie; jeden⁵⁴ na upozornenie nereagoval.

Príslušné **RÚVZ** boli upozornené na zistené nedostatky v **23** školách⁵⁵. Týkali sa najmä na prekročenia stanovenej kapacity prijatých detí, zriadenia tried bez súhlasu RÚVZ, neaktuálneho prevádzkového poriadku, prípravy stravy pre deti PZ, opotrebovanosti interiéru a exteriéru školy .

4 ODPORÚČANIA A PODNETY

4.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ŠKÔL

- napomáhať prekonávaniu jazykovej bariéry detí na národnostne zmiešanom území a detí cudzincov dennodenným nadobúdaním základov štátneho jazyka,
- vytvárať príležitosti deťom pre hodnotenie vlastných výkonov a výkonov ostatných detí,
- zabezpečiť výchovno-vzdelávaciu činnosť, v spolupráci so zriaďovateľom, požadovaným počtom kvalifikovaných učiteľov striedajúcich sa v dvoch zmenách,
- zabezpečiť legitimitu, objektivitu a transparentnosť rozhodovania a procesov s ním súvisiacich,
- akceptovať pri prijímaní a zaraďovaní detí do tried stanovené kritéria školským zákonom a rozhodnutie regionálneho úradu verejného zdravotníctva o najvyššom počte detí vzhľadom na veľkosť/kapacitné možnosti jednotlivých tried,
- sfunkčoniť systém kontrolnej činnosti systematickým monitorovaním efektivity výchovno-vzdelávacej činnosti, zovšeobecňovaním zistení, prijímaním opatrení a pravidelným overovaním ich plnenia,
- participovať pravidelne a dôkladne s poradnými orgánmi na pedagogickom riadení a profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov, a tým na skvalitňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti,
- zabezpečiť pedagogické riadenie a uskutočňovanie priamej výchovno-vzdelávacej činnosti zriadením funkcie zástupcu riaditeľa MŠ, určením zástupcu riaditeľa pre MŠ v ZŠ s MŠ, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v MŠ.

4.2 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ZRIAĐOVATEĽA

- zabezpečiť požadovaný počet kvalifikovaných učiteľov striedajúcich sa v dvoch zmenách v triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním,
- zlepšiť z bezpečnostného hľadiska priestorové podmienky materských škôl ich bezbariérovou úpravou,
- podporovať, v spolupráci s riaditeľom školy, profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v súlade s potrebami školy,
- zosúladiť obsah zriaďovacích listín s aktuálnym stavom.

4.3 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI SYSTÉMU

⁵² EP – MŠ, Torysa 339 ako súčasť ZŠ s MŠ, Torysa 26

⁵³ Príloha 6

⁵⁴ Moja škôlka o. z. Žikava 150

⁵⁵ Príloha 7

- zamerať vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl na získavanie skúseností vhodne voliť a aplikovať efektívne postupy, metódy, zásady, formy výchovy a vzdelávania z hľadiska ich didaktickej funkčnosti,
- rozšíriť vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl o modul zameraný na procesy a nástroje hodnotenia vrátane napomáhania deťom pri vyjadrovaní postojov, uplatňovaní sebareflexie a hodnotení výkonov spoluhráčov,
- zabezpečiť/poskytovať pravidelnú metodickú intervenciu a príslušnú formu vzdelávania v oblasti autoevalvácie škôl.

5 ZOZNAMY

5.1 GRAFY

Graf 1 Úroveň riadenia, podmienok a výchovno-vzdelávacieho procesu v sledovaných školách	4
Graf 2 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti učenia sa detí	6
Graf 3 Uplatňovanie spôsobilostí a zručností deťmi v MŠ.....	7
Graf 4 Spôsobilosti súvisiace s učením sa detí MŠ	7
Graf 5 Komunikačné spôsobilosti detí MŠ.....	8
Graf 6 Pracovné zručnosti detí MŠ	9
Graf 7 Pohybové spôsobilosti detí MŠ	10
Graf 8 Sociálne a personálne spôsobilosti detí MŠ	11
Graf 9 Vyučovanie učiteľom v MŠ	11
Graf 10 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenie školy	13
Graf 11 Riadenie školy	13
Graf 12 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v spracovaní ŠkVP	14
Graf 13 Hodnotenú indikátory ŠkVP	14
Graf 14 Prehľad vzdelávania sa učiteľov MŠ za ostatné dva roky	16
Graf 16 Dotazník pre vnútorných a vonkajších partnerov riaditeľa školy – informačný systém	19
Graf 18 Podmienky výchovy a vzdelávania	20
Graf 19 Interiér MŠ	22
Graf 20 Podmienky pre odpočinok detí v MŠ	23
Graf 23 Materiálno-technické vybavenie MŠ.....	24

5.2 TABUĽKY

Tabuľka 1 Základné údaje o kontrovaných materských školách	5
Tabuľka 2 Údaje o deťoch v MŠ	5
Tabuľka 3 Dôvody neprijatia detí do MŠ.....	6
Tabuľka 4 Hlavné zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacej činnosti	12
Tabuľka 5 Hlavné zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacej činnosti v špeciálnej triede ..	12
Tabuľka 6 Hlavné zistenia z posudzovania procesu riadenia.....	19
Tabuľka 7 Prehľad o pedagogických zamestnancoch v materských školách.....	21
Tabuľka 8 Hlavné zistenia z posudzovania podmienok výchovy a vzdelávania	25

6 PRÍLOHY

PRÍLOHA 1 POCHYBENIA PRI ROZHODOVANÍ A PROCESY S NÍM SÚVISIACICH

MŠ, Vígľašská Huta – Kalinka 13; MŠ, Dúbravy 114; MŠ, Lehôtka pod Brehmi 64; MŠ, Trnie 97; ZŠ s MŠ, Školská 1575, Hriňová; ZŠ s MŠ s VJM, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre; ZŠ s MŠ, Malá Lehota 455; MŠ, Rozmarínová 125, Brehov;

MŠ, Školská 245/10, Mýtné Ludany; MŠ, Malý Lapáš 89; MŠ s VJM – Óvoda, Malá nad Hronom 24; EP Torysa 339 ako súčasť ZŠ s MŠ, Torysa 26; MŠ, Ul. 8 mája 500/56, Svidník; MŠ, Trenčianske Jastrabie 254; organizačná zložka, MŠ sv. Jána Bosca, Trenčianska 66/28, Nová Dubnica; MŠ s VJM – Óvoda, Cintorínska 5, Gabčíkovo; ZŠ s MŠ, J. Mudrocha 1343/19, Senica; MŠ, Osloboditeľov 421/66, Rajecké Teplice; MŠ, Ulica 9. mája 1292/1, Kysucké Nové Mesto; MŠ, Puškinova 3A, Žilina; SMŠ, Ďumbierska 3G, Bratislava; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ, ČSA 67/23, Sliac; SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ, Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ, Osloboditeľov 56, Čaňa; SMŠ, Krosnianska 6, Košice; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice; SMŠ, Jegorovovo námestie 5, Košice; SMŠ AKADEMIK, Němcovej 1, Košice; SMŠ, Zuzkin park 6, Košice; SMŠ Lienka, Záhradná 3, Sabinov; SMŠ AKO BUK, Sekčovská 2912/9, Lubotice; SMŠ Detský svet, Perecká 40/2905, Levice; SMŠ Moja škôlka, Sládkovičova 630/8, Zlaté Moravce; SMŠ, Michalská bašta 512/21, Nové Zámky; SMŠ, Malinovského 888, Čachtice; SMŠ, Janka Kráľa 14, Trenčín; SMŠ, Žitná-Radiša 4; SMŠ, Družstevná 118/3, Bošany; SMŠ, Orechovská 7/17, Trenčín; SMŠ PERINKOVO, Chrenovec-Brusno 367; organizačná zložka, SMŠ, ako súčasť Súkromnej spojenej školy M. Falešníka 6, Prievidza; SMŠ Markovičova 2300/40, Trnava; SMŠ AKO U MAMY, Markovičova 1/A, Trnava; SMŠ Lienka, Vavrečka 588; SMŠ, Lucenkova 1209/18, Dolný Kubín; SZŠ s MŠ Jánoš, Ul. Obrancov mieru č. 1779, Dolný Kubín; SMŠ Slniečko, Š. Moyzesa 3412/2, Ružomberok; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín; SMŠ, Malé Tatry 3, Ružomberok; SMŠ Žabka, Okružná 949, Námestovo; SMŠ Ďatelinka, Bagarova 2C, Martin; SMŠ, Eliáša Lániho 255, Bytča; SMŠ Obláčik, Hečkova 2537/9, Žilina; SMŠ Lienka, Ul. Lettricha 2 Martin; SMŠ, V. Javorku 29/1, Žilina; SMŠ, Oravská cesta 11, Žilina; SMŠ Tatranka, Malé Tatry 5A, Ružomberok; SMŠ, P. Mudroňa 32, Martin; SMŠ, Námestie A. Hlinku 56/1, Ružomberok; Prvá SMŠ, Ul. Zvolenská 32, Martin; SMŠ, Jesenského 10246/1A, Martin.

PRÍLOHA 2 NESPLŇANIE POŽIADAVIEK NA VÝKON ČINNOSTI VEDÚCEHO PZ

EP – MŠ, Dolná Poruba 63, ako súčasť ZŠ s MŠ, Dolná Poruba 88; MŠ, Tekovský Hrádok 124; MŠ s VJM – Óvoda, Malá nad Hronom 24; MŠ, Lehôtka pod Brehmi 64; ZŠ s MŠ s VJM, Hlavná 24, Gemerské Dechtáre; SMŠ, Družstevná 118/3, Bošany; SMŠ Lienka Gorazdova 11, Bratislava; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ, Krupinská 4, Bratislava; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ SPEAK, Nad Plážou 7, Banská Bystrica; SMŠ, Krosnianska 6, Košice; SMŠ, Jegorovovo námestie 5, Košice; SMŠ, Zuzkin park 6, Košice; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice; SMŠ, Dunajská 3, Košice; SMŠ, Moja škôlka Sládkovičova 630/8, Zlaté Moravce; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín

PRÍLOHA 3 PÔSOBENIE VO FUNKCII BEZ VÝBEROVÉHO KONANIA

MŠ, Tekovský Hrádok 124; SMŠ Moja škôlka, Sládkovičova 630/8, Zlaté Moravce; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ Krupinská 4, Bratislava; SMŠ Lienka, Gorazdova 11, Bratislava; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ, Družstevná 118/3, Bošany; SMŠ, Krosnianska 6, Košice; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice; SMŠ, Jegorovovo námestie 5, Košice; SMŠ, Dunajská 3, Košice; SMŠ, Zuzkin park 6, Košice

PRÍLOHA 4 NEUSKUTOČŇOVANIE PRIAMEJ VVČ

MŠ, 29. augusta 384, Most pri Bratislave; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ Ďumbierska 3G, Bratislava; SMŠ Lienka Gorazdova 11, Bratislava; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330, SMŠ, Gercenova 10, Bratislava, SMŠ, Zadunajská cesta 4, Bratislava; SMŠ, Lazovná 6, Banská Bystrica; SMŠ, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ, Okružná 2471/131, Zvolen; SMŠ, Krosnianska 6, Košice; SMŠ, Jegorovovo námestie 5, Košice; SMŠ, Bernolákova 402, Námestovo; SMŠ Obláčik, Hečkova 2537/9, Žilina; SMŠ, Eliáša Lániho 255, Bytča; SMŠ, Družstevná 118/3, Bošany; SMŠ, Markovičova 2300/40, Trnava; SMŠ Moja škôlka, Sládkovičova 630/8, Zlaté Moravce; SMŠ SiMa, Trenčianske Stankovce 273.

PRÍLOHA 5 NESPLŇANIE POŽADOVANÝCH KVALIFIKAČNÝCH PREDPOKLADOV UČITEĽKAMI

CMŠ Mamy Margity, Pavlovičova 3, Bratislava; MŠ, 29. augusta 384, Most pri Bratislave; ZŠ s MŠ, Sokolská 81, Závod; MŠ, Kyjevská 2020/14, Rožňava; SMŠ Handprints International, Lazaretská 9, Bratislava; SMŠ, Krupinská 4, Bratislava; SMŠ, Kysucká 4, Bratislava; SMŠ, Gercenova 10, Bratislava; SMŠ, Ďumbierska 3G, Bratislava; SMŠ Lienka, Gorazdova 11, Bratislava; SMŠ, Zadunajská cesta 4, Bratislava; SMŠ, Horný dvor 5553/2A, Senec; SMŠ, Vavrinceká 2, Limbach; SMŠ Hrášok, Rovinka 1330; SMŠ, Alejová 1, Košice; SMŠ, Krosnianska 6, Košice; SMŠ, Podjavorinskej 1, Košice; SMŠ, Osloboditeľov 59, Čaňa; SMŠ, Jegorovovo námestie 5, Košice; SMŠ, Zuzkin park 6, Košice (5); SMŠ Lienka, Záhradná 3, Sabinov; SMŠ, Janka Kráľa 14, Trenčín; MŠ; organizačná zložka, SMŠ, ako súčasť Súkromnej spojenej školy M. Falešníka 6, Prievidza; SMŠ, ČSA 67/23, Sliac; SMŠ, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; SMŠ, Rakytovská cesta 6389, Banská Bystrica; SMŠ, Malé Tatry 3, Ružomberok; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín; SMŠ Slniečko, Š. Moyzesa 3412, Ružomberok.

PRÍLOHA 6 UPOZORNENIE ZRIAĐOVATEĽOM

Mesto/Obec :Hriňová; Rajecké Teplice; Kysucké Nové Mesto; Žilina; Most pri Bratislave; Lehôtka pod Brehmi; Vígľašská Huta – Kalinka; Slatinské Lazy; Dúbravy; Gemerské Dechtáre; Brehov; Poľný Kesov; Malá nad Hronom; Trenčianske Jastrabie; Chynorany; Dolná Poruba; ASROW o. z., Gercenova 10, Bratislava; Handprints International s. r. o., Silvánska 1, Bratislava; Škôlka Hrášok s. r. o, Rovinka 1330; LittleBIG s. r. o., Ďumbierska 11884/3G, Bratislava; AlterVita s. r. o., Rovnianková 1666/12, Bratislava; RAMAT PLUS s. r. o., Mierová 179, Bratislava; Helena Barnová, Vlárka 82, Bratislava; JUDr. Mgr. Ivana Štefanidesová, A .Nográdyho 576/20, Zvolen; Materské centrum Hviezdička, o. z., Ďumbierska 36, Banská Bystrica; PhDr. Monika Šabová, PhD., Mládežnícka 2, Banská Bystrica; Domček, Hodžova 1186/5, Zvolen; INTEXCOM s. r. o., V. P. Tótha 97/4, Zvolen; Jazyková škola SPEAK s. r. o., Kuzmányho 19, Banská Bystrica; AKADEMIK, s. r. o., Varšavská 2488/12, Košice; Korpet, s. r. o., Víčna 28, Košice; Mgr. Michaela Šarišská – MAGIC ENGLISH, Lemešany 48; Amari Nevi Ora, s. r. o., Podjavorinskej 1027/8, Košice; ELIDO, s. r. o., Slniečna 28, Valaliky; HEALTHY KIDS, s. r. o., Svornosti 2034/13, Košice; MŠ S láskou, s. r. o., Ondavská 447/1, Košice; Kultúrne združenie občanov rómskej národnosti, n. o., Exnárová 8, Košice; Občianske združenie Lienka – Sabinov, J. Cirbusovej 43, Sabinov; Moja škôlka o. z. Žikava 150; Montessori Centrum n. o., Andovská 10218/25E, Nové Zámky SMŠ, n. o., Malinovského 882, Čachtice; Mgr. Lenka Valachová – LINGUAL, Pod Tehelňou 464/6, Zamarovce; Malinová, n. o., M. R. Štefánika 167/4, Bošany; SMŠ Lienka Smolenice, n. o., Obrancov mieru 25, Smolenice; KOREMO – TS, s. r. o., Miroslav Záhora, Nábrevie Oravy 625/12, Dolný Kubín; JAS – MEDIA PLUS, s. r. o., Mostová 4D/4910, Ružomberok; HADESS, s. r. o., Hliník nad Váhom 250, Bytča; O. Z. Obláčik, Hečkova 2537/9, Žilina; Nosko Health Prevention, s. r. o.; Kamenná 1757/2, Liptovské Slniečce; Jasle Slniečko, s. r. o., Vladína 862, Tvrdošín; Ivana Stachová, Slniečko, I. Houdeka 1923/40, Ružomberok; Mgr. Iveta Líšková, Sládkovičova 54, Ružomberok; Erika Kráľová, Štefánikova 267/18, Námestovo.

PRÍLOHA 7 UPOZORNENIE PRÍSLUŠNÉHO RÚVZ

EP – MŠ, Torysa 339 ako súčasť ZŠ s MŠ, Torysa 26; MŠ, Dulov 201; MŠ, Trenčianske Jastrabie 254; EP – MŠ ako súčasť ZŠ s MŠ, Školská 186/13, Chynorany; MŠ, Ulica 9. mája 1292/1, Kysucké Nové Mesto; organizačná zložka, MŠ sv. Jána Bosca, Trenčianska 66/28, Nová Dubnica; SMŠ, ČSA 67/23, Slniečce; SMŠ, Severná 5, Banská Bystrica; SMŠ, Rovná 597/15, Poprad; SMŠ Best friends nursery, Podhrunkovská 682, Vranov nad Topľou; SMŠ Lienka, Záhradná 3, Sabinov; SMŠ, Michalská bašta 512/21, Nové Zámky; SMŠ, Malinovského 882, Čachtice; SMŠ PERINKOVO, Chrenovec-Brusno 367; SMŠ, Orechovská 7/17, Trenčín; SMŠ, Janka Kráľa 14, Trenčín; organizačná zložka, SMŠ, ako súčasť Súkromnej spojenej školy M. Falešníka 6, Prievidza; SMŠ, Lucenkova 1209/18, Dolný Kubín; SMŠ pri SZŠ, Ul. Obrancov mieru 1779, Dolný Kubín; SMŠ Slniečko, Š. Moyzesa 3412, Ružomberok; SMŠ Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín; SMŠ, Malé Tatry 3, Ružomberok; SMŠ, A. Hlinku 56, Ružomberok.